

Ugunsdzēsēji ik gadu dodas uz vairāk nekā 500 izsaukumiem, kur dūmvadā deg sodrēji.

→ 9. lpp.

Pēc jūlija ugunsnelaimes Kabiles Zilā krusta patversmē kūts tiek atjaunota.

→ 5. lpp.

Sarunā – **Daiga Šica**: „Cenšos gadus neskaitīt. Galvenais, lai veselība, veselība, veselība. Tad tik uz priekšu!”

→ 8. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,80 eiro

Nr. 81
(11 612)

Otrdiena, 2020. gada 13. oktobris

Mudina potēties, bet vakcīnu nav

Kopš septembra beigām valsts samaksāta gripas pote paredzēta arī tiem, kuri vecāki par 65 gadiem, un tiem, kam ir hroniskas slimības. To paredz Veselības ministrijas izstrādātie grozījumi noteikumos, un to plānots nodrošināt līdz 1. maijam. Savukārt iedzīvotāji sašutuši: ģimenes ārsti izraksta, bet aptiekās tā nav nopērkama.

NOLIKTAVAS TUKŠAS, LIELTIRGOTAVAS KLUSĒ

Kuldīgas ģimenes ārste Andra Skābarde atzina, ka vismaz viņas praksē bezmaksas vakcīnas bērniem līdz diviem gadiem un grūtniecēm ir, bet maksas vakcīnu un vakcīnu pēc receptēm jaunajām grupām neesot. Slimību profilakses un kontroles centrs tās nepiegādā.

Ģimenes ārste Līga Lagzdiņa skaidro, ka Kuldīgas primārās veselības aprūpes centrā vakcīnas ir ļoti ierobežotā skaitā, jo no 200 pieprasītajām saņemtas tikai 30: „Valsts ir pārņēmusi iepirktas vakcīnas, lai potēšana tiktu tiem, kuri ir saskarsmē ar slimiem cilvēkiem. Senioriem tiek izrakstītas receptes, viņi dodas uz aptieku, bet tur nav. Viss ar to apstājas.” Ārste gan uzskata, ka no Covid-19 tā nepasargās. Vienīgi, ja abas saslimšanas ir reizē, var cerēt, ka ar vakcīnu slimība būs vieglāka.

Vakcīnu vairs nav arī nevienā Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novada aptiekā. *Benu* aptiekā atbild, ka noliktavas nepiedāvā – viss izpirkts. Arī lieltirgotavas klusē, atzina *Maija aptiekā* Skrundā. Iespējams, oktobrī visai Latvijai vēl būšot kādi 2000 vakcīnu. Citās aptiekās dzirdēta prognoze, ka būs decembrī, bet vis ticamāk – nākamgad.

LIELAS CERĪBAS NELOLO

Gripas sezonas un Covid-19 viļņa sakrītība ir dubults risks iedzīvotā-

The image shows a screenshot of the Latvian Health Ministry website. A large, bold, red watermark reading "VAKCĪNU NAV!!!" is superimposed over the page. The website content includes a navigation bar with "Kontakti", "Uzdod jautājumu", "Lapas karte", "Saites", and "VIEGLI LASĪT". Below the navigation bar, there are sections for "COVID-19", "AKTUALITĀTES", "TAVA VESELĪBA", "NOZĀRE", and "MINISTRIJA". A news article titled "Palielinās personu loku, kas šajā gripas sezonā saņems valsts apmaksātas gripas vakcīnas" is visible. The article text mentions that the number of people eligible for state-funded influenza vaccinations is increasing, including those over 65 and those with chronic diseases. A calendar for October 2020 is also visible on the right side of the page.

jiem un papildu slodze veselības aprūpei, atzīst speciālisti. Tāpēc visā pasaulē valstis sākušas par gripas vakcīnu sacensties, bet šai sezonai tā saražota, ņemot vērā pērno pieprasījumu. Par sarunām ar ražotājiem atbildīga Zāļu valsts aģentūra, un tās direktors Jānis Zvejnieks skaidro: iepriekšējā sezonā Latvijai saražoti 173 tūkstoši vakcīnu, un, prognozējot nelielu pieaugumu, nākamajai bija ielānoti 195 tūkstoši. Iepriekš skaitu varēja papildināt, ja tās palika pāri citām valstīm. Taču šoreiz lielas cerības nav ko lolot.

VM pārstāvji līdz avīzes drukāšanai vēl nebija sagatavojuši atbildi uz *Kurzemnieka* jautājumu, vai iedzīvotājiem ir cerība uz gripas vakcīnu vēl šogad.

Aptaujā vietnē www.kurzemnieks.lv (no 30. septembra līdz 12. oktobrim), vai ticat, ka vakcīnas pret gripu un pneimoniju palīdz izsargāties arī no citām vīrusu slimībām, piem., Covid-19, ar nē atbildējuši 74 cilvēki, ar jā – pieci. 23 īsti nezina, vai tās palīdz, tomēr drošības pēc potējas, bet astoņi apgalvo, ka jāpotējas noteikti, lai sevi pasargātu. 13 cilvēki vakcīnām neuzticas, bet astoņi domā, ka tāda Covid-19 nemaz neesot.

Inguna Spuleniece
Alberta Dintera foto

Armēnija un Azerbaidžāna karo par Kalnu Karabahu.

Vai tas var ietekmēt Latviju? Politikas ekspertu viedokļi.

→ 2. lpp.

Latvijas Slimnīcu biedrības vadītājs Jevgēnijs Kalējs laikā, kad nācis Covid-19 otrais vilnis, **aicina pacientus pret medicīnas personālu būt godīgiem.**

→ 3. lpp.

MĀKSLA UZ ĒKĀM KULDĪGĀ UN PRIEDAINĒ

Četrās vietās tapuši septiņi sienu gleznojumi.

→ 6.-7. lpp.

Piektdien, 16. oktobrī:

- Kas paveikts par LEADER naudu.
- Uzņēmīgā Nika Nikola Raksa.
- Snēpeles jaunumi.
- Noskaņas uz zīda: Brigita Stenclava.
- Ja vēlies mājdzīvnieku.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kad klients nav pirmajā vietā

Alberts Dinters

Latvijas Pasts (LP) aizvadītās nedēļas sākumā Kuldīgā parūpējās par bumbu ar laika degli, jo līdz sprādzienbīstamai stadijai noveda ne vienu vien novada iedzīvotāju, kurš pie pasta nodaļas bija spiests stāvēt nejdzīgti garā rindā, lai saņemtu sūtījumu, bērna naudu vai pensiju.

Iemesls nokaitētajai situācijai bija tāds, ka uzņēmums uz laiku saīsināja nodaļas darba laiku. Taču tika izplatīts paziņojums, ka ikkatrs klients var telefoniski pieteikt pastnieka vizīti, lai, piemēram, paņēmu adresātam tiek atvesta uz mājām. Varētu likties – ir izdevīgi, ja nav laika vai negribas nīkt rindā un beigās palikt ar garu degunu, jo četru stundu darbdienu daudzi diemžēl nespēja to izstāvēt. Arī man pienāca sūtījums. Nodomāju: *Latvijas Pasts* beidzot virzās pareizajā virzienā – pretī tautai! Nolēmu piezvanīt, kā ātrāk tikt pie pakas.

„Vadība mēģina uzņēmumu pozicionēt kā klientam draudzīgu un pretimnākošu, bet pasts jau gadiem netiek valā no stagnējoša un lēna uzņēmuma tēla.”

Es: „Labdien! Šeit jums zvana no Kuldīgas. Vēlos noskaidrot, kā lai tieku pie sūtījuma, kas atrodas pasta nodaļā, ja stāvēt garajā rindā nav laika.”

Operatore: „Pirmkārt, jums ir iespēja pieteikt pasta piegādi uz mājām, bet tad jums mājās jābūt visu dienu. Otrkārt, paku var pārvirzīt uz pakomātu, bet tas prasīs trīs dienas, jo tā tiks sūtīta no Kuldīgas uz Rīgu un pēc tam no Rīgas atkal uz Kuldīgu. Treškārt, sūtot e-pastu, varat nomainīt piegādes adresi, bet par piegādi uz citu adresi būs jāmaksā nepilni pieci eiro.”

Es: „Labi, ņemšu brīvdienu, sēdēšu mājās un gaidīšu. Vai *Latvijas Pasts* man kompensēs nenopelnīto darba algu par dīkstāves dienu?”

Operatore: „*Latvijas Pasts* neko nekompensē.” Šis ir koncentrēts stāsts, kurā atainots trijās telefonārunās sacītais. Ātri neko nevar: ja vajag paku, ņem brīvdienu un sēdi mājās vai gaidi vēl pāris dienu, vai maksā par piegādes adreses maiņu! Tas nekas, ka, pienākot ārkārtējai situācijai, jau laikus ir varēts izdomāt plānus B, C vai D par pakomātiem. Vismaz Kuldīgā, jo LP pakomāts atrodas vienas minūtes gājienā no nodaļas, bet no pasta šķirotavas – desmit minūšu. Kāpēc, piemēram, vecākiem cilvēkiem jārokas internetā un jāsūta e-pasta vēstule, ja piegādi var pieteikt pa telefonu, nosaucot pasūtījuma numuru? Vai pastniece aizvedīs nepareizam adresātam? Var taču paprasīt dokumentu un pārliecināties.

Kārtējo reizi man nākas pārliecināties, ka šis uzņēmums nav gatavs krīzes situācijām un nav arī gatavs uzņemties atbildību, bet ir gatavs to nogrūst uz klientu pleciem. Zinām *Latvijas Pasta* problēmas, bet vai cilvēkiem būtu jācieš tādēļ, ka uzņēmumam trūkst darbinieku? Manuprāt, klientiem šādā situācijā nebūtu jāņem brīvdiena vai jāmaksā papildu maksa par piegādes adreses maiņu. Un tāpat klientiem nebūtu jāstāv garās rindās.

JAUNĀ ABONĒŠANAS KAMPAŅA SĀKUSIES!

No 1. līdz 18. oktobrim abonē laikrakstu **GADAM** par **īpašu cenu**:

- komplektu *Kurzemnieks* kopā ar *Laimīgo Programmu* – **76 eiro** (pēc 18. oktobra – 79,75),
- laikrakstu *Kurzemnieks* – **67 eiro** (70,40).

Būs vairāk laika lasīt

„Vai kalendārs abonētājiem dāvanā būs?” jautā Egils Sproģis. „Man to vajag. Esmu arī sētnieks – jāzina, kad karogs jāizliek. *Kurzemnieka* kalendārā tas precīzi ierakstīts.”

Viņš laikrakstu akcijā abonē draudzenei Gitai, pie viņas palasot arī pats. Pērn abonēt neesot iznācis – pirkuši veikalā, bet arī ne katru numuru. Upīskalnā viņam esot saimniecība, tajā daudz darba, tādēļ katru avīzes numuru pats līdz galam neizlasot. Draudzene kārtējot invaliditātes grupu, būšot vairāk pie mājas, un vajagot ko palasīt. „Es *Kurzemniekā* atrodu daudz ko – saturs mani apmierina. Kuru rakstu izvēlēšos, tas atkarīgs no virsraksta.”

TRĪS PAR VIENU

KALNU KARABAHA. Kopš 27. septembra starp Armēniju un Azerbaidžānu norisinās sīvas kaujas par Kalnu Karabahu – apgabalu, kas jau izsenis ir abu valstu nesaskaņu cēlonis. Šajā reizē līdz ar karadarbību tiek piesauktas arī Turcija un Krievija, kuras varētu būt militārajā konfliktā ieinteresētas, lai īstenotu savas slēptās ambīcijas.

Vai tas atbilst patiesībai? Vai konflikts var atstāt sekas arī Latvijā?

PRECĪZI PROGNOZĒT NEVAR

1. Andris Kudors, politologs: – Ir svarīgi neizmēt melnbaltu ainu. Ieinteresētie spēki ir dažādi, un intereses ir dažādas. Vispirms tas ir tīri Azerbaidžānas un Armēnijas konflikts. Tas jāuzsver. Protams, var skatīties, kas notika 80. gadu beigās. Es nedomāju, ka tās bija tikai vietējo cilvēku domstarpības. Domāju, ka bija iekļaušanās arī no ārpuses. Azerbaidžāna ar Turcijas palīdzību ir izmantojusi, viņuprāt, labvēlīgu brīdi, lai cīnītos par teritoriju, kas fiziski atrodas Azerbaidžānā, bet kuras daļu kontrolē Armēnijas spēki.

Ja runā par spēlētājiem no ārpuses, kā pirmā jāpiemin Turcija, kuras vadītājam Erdoganam ir ģeopolitiskas am-

bīcijas un vēlme būt par tādu spēku, ar kuru, kā minimums, rēķinās reģionāli, kā maksimums – globāli.

Jāņem vērā gan Armēnijas, gan Azerbaidžānas autoritārais raksturs. Tādos režīmos masu medijos izplatītās ziņas būtu jāliek iekavās, jo režīmiem ir tendence melot. Problēma ir tāda, ka Armēnija kontrolē ne vien Kalnu Karabahu, kurā jau vēsturiski dzīvojuši armēņi, bet vēl septiņus blakus rajonus, kas kādreiz piederēja Azerbaidžānai. Armēnija savulaik ar Krieviju parakstīja kolektīvās aizsardzības līgumu, ko ir parakstījušas vēl daudzas valstis un kas vēlāk pārtapa organizācijā. Līgumā ir 4. pants, līdzīgs NATO 5. pantam. Ja uzbrūk vienai valstij,

citās var sniegt militāro palīdzību. Bet! Kalnu Karabaha oficiāli nav Armēnijas teritorija – tā ir starptautiskās sabiedrības neatzīta republika, līdz ar to *de facto* tā joprojām ir Azerbaidžāna. Tātad, ja Azerbaidžāna karu Kalnu Karabahā, tā karu savā teritorijā un Armēnija nevar iedarbināt līguma 4. pantu.

Ir skaidrs, ka pārējā pasaule nenostāsies Armēnijas pusē, jo Kalnu Karabaha ir strīdus teritorija. Ko īsti darīs Krievija, nav prognozējams. Visticamāk, atklāti neiesaistīsies, drīzāk centīsies panākt, lai Armēnijas premjers Nikols Pašinjans, kurš ir demokrātisku reformu piekritējs un Kremlim nepatīk, zaudē amatu.

KONFLIKTS MŪS JAU IETEKMĒ

2. Atis Lejiņš, Latvijas Ārpolitikas institūta dibinātājs:

– Droši ir tas, ka Turcija islamizējas, un nav ne mazāko šaubu, ka tā atbalsta kaimiņu Azerbaidžānu. Paskatieties video! Nu, no kurienes Azerbaidžānai tādi droni, ar kuriem tā iznīcina pretinieku? Mēs jau nezinām, kas tur

BIJUŠO IMPĒRIJU AMBĪCIJAS

3. Kārlis Daukšs, politikas eksperts, vēstures doktors:

– Man šķiet, ka pilnīga šī konflikta vērtējuma politologiem nevar būt, jo pārāk maz zinām faktus. Ir pretrunīgas ziņas no karalauka, no diplomātiem, bet ir divas ļoti būtiskas šī konflikta pazīmes. Azerbaidžānai tas nozīmē tikai teritoriju atgūšanu. Savukārt, tiklīdz iesaistās Turcija, Armēnijai tas

nozīmē eksistenciālu apdraudējumu tautas izdzīvošanai. Pēc būtības Turcijas iesaiste nozīmē šī konflikta globalizāciju. Tāpēc lielvalstu dalība ir neizbēgama. Krievija patlaban publiski ieņem neitrālu pozīciju. Pieļauju, ka tas saistīts ar diplomātisku spēli, lai Armēnijas premjeru Pašinjanu padarītu piekāpīgāku Putinam, kuram viņš ļoti nepatīk. Pieļauju, ka Krievija to

notiek patiesībā, kas ir ar algotņiem. Kā tas var ietekmēt mūs? Kaut kā jau ietekmēs, piemēram, ja konfliktā patiesi ir iesaistīta Krievija, tas var ietekmēt arī Eiropu. Ja ņemam skalu no viena līdz desmit, es teiktu, ka ietekme no konflikta Kalnu Karabahā būs posmā no trīs līdz seši. Tas jau

mūs skar, jo par jautājumiem, kas saistīti ar Kalnu Karabahu, ir jābalso Eiropas Savienībā un ANO. Viss jau notiek. Armēņi savulaik izdarīja kļūdu, ka Azerbaidžānai paņēma nost tik lielas teritorijas. Jāskatās, kā konflikts risināsies tālāk.

vēlas panākt, nogaidot, kad Armēnijas apdraudējums krietni pieaugs. Un, kad Armēnija lūgs palīdzību, tad sākt diktēt noteikumus. Ja palīdzība tiks sniegta, notiks sadursme starp Turciju un Krieviju, un tā noteikti notiks, jo abām šīm valstīm mērķis ir atjaunot impēriju.

Alberts Dinters

RUNĀ SPECIĀLISTS

Pret medikēm ikvienam jābūt godīgam

Jevgēnijs Kalējs, Latvijas Slimnīcu biedrības vadītājs

Šajā saspringtajā laikā, kad nācis Covid-19 otrais vilnis un ievērojami pieaudzis inficēšanās gadījumu skaits, mēs aicinām ikvienu iedzīvotāju pret medicīnas personālu būt patiesam un atklātam. Lūdzam ievērot rekomendētos drošības ierobežojumus. Ir būtiski nepieļaut infekcijas izplatīšanos medicīnas iestādēs, jo tas var paralizēt pakalpojumu pieejamību, un tādējādi cietīs visa sabiedrība.

Slimības otrais vilnis sācis stabilu izplatību arī Latvijā, tādēļ ir ļoti svarīgi izprast situācijas nopietnību. It visās sabiedriskās vietās jāievēro valstī noteiktie piesardzības pasākumi. Kā tiks galā, cik ātri novērsīs tālāku izplatību, tas atkarīgs no ikviena atbildības. Īpaši svarīgi tas ir, apmeklējot medicīnas iestādes. Slimnīcās, poliklīnikās, veselības centros un citur jāierodas ar savu sejas aizsargmasku, jālieto tur pieejamie roku dezinfekcijas līdzekļi, jāietur divu metru distance no citiem, kā arī ārstniecības personālam jāsniedz patiesa informācija par savu veselību vai ārzemju apmeklējumu. Vislielāko atbildību sagaidām no pacientiem un viņu apmeklētājiem, jo slimnīcās noteiktajos ierobežojumos līdz šim novēroti dažādi pārkāpumi. Nedrīkstam pieļaut, ka slimnīcas personāls masveidā inficējas vai tiek izolēts, jo tas apdraudētu pakalpojumu pieejamību konkrētās vietās vai pat valsts mērogā. Ja slimnīcas nespēs nodrošināt pilnvērtīgu nodaļu darbu vai tiks paralizēti pacientu dzīvībai svarīgi

speciālistu darbs, mirstības rādītāji var pieaugt, bet tie jau būs saistīti pavisam ar citām slimībām.

Patlaban Covid-19 saslimstības pieaugums nav izraisījis strauju stacionēšanās pieaugumu, taču notikumu attīstības virzieni ir neskaidri. Ja saslimšanas rādītāji turpinās pasliktināties, mēs pēc iespējas ilgāk centīsimies izvairīties no tā, ka plānveida veselības aprūpe tiek ierobežota. Vēlamies nepieļaut to, ka pagarinās jau pašreizējās pacientu rindas un pieaug novēlotas palīdzības gadījumi.

Lūdzam būt saprotošiem un atbalstošiem arī pret personālu, kas patlaban darbojas paaugstinātas slodzes apstākļos. Mediki ir pirmās ierindas darbinieki, kuriem ne tikai jā rūpējas par savu drošību un daudzām blakus lietām, bet arī jā dara viss, lai no infekcijas avotiem pasargātu iedzīvotājus. Turklāt ierobežoto apmeklējumu dēļ medmāsām un sanitāriem jā tiek galā arī ar to, ko iepriekš varēja sniegt pacientu tuvinieki. Patlaban katrs pacients uztverams kā potenciāls vīrusa pārnēsātājs, tādēļ nomainīgu slodzi rada arī viņu testēšana.

Jāatgādina, ka Nacionālā veselības dienesta izstrādātais hospitalizācijas plāns paredz Covid-19 pacientus uzņemt tikai nepilnā trešdaļā pašvaldību ārstniecības iestādēs. Pārējās pēc plāna ir vien universitāšu slimnīcu atbalsts, kas uzņem tos pacientus, kuriem nav konstatēta saslimšana ar infekcijas slimību (ieskaitot Covid-19).

LASĪTĀJS JAUTĀ

Antena ir, veselību neapdraud

Kāda kuldīdzniece interesējas, vai pagājušajā mēnesī uz stikla ēkas Pilsētas laukumā 4 uzliktā aparatūra nav piektās paaudzes mobilo sakaru piektās paaudzes jeb 5G antena.

„Zinu, ka iepriekš gribēja tādu antenu likt uz Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas jumta. Ja jau tur atteica kaitīgās ietekmes dēļ, vai tagad kaitīgā ietekme tiks Pilsētas laukumam tuvāko māju iedzīvotājiem?” jautā sieviete.

NEVIS 5G, BET 2G, 3G UN 4G

Pašvaldība atbild: 5G tā nav. Domes pārstāve Kristīne Duļbinska skaidro, ka LMT mobilo sakaru bāzes stacijas ierīkošana Pilsētas laukumā 4 ar būvvaldi ir saskaņota. Tā esot 2G, 3G un 4G antena. Darbu paveicis *Latvijas energoceltnieks*.

BAŽAS NAV PAMATOTAS

Veselības inspekcijas vecākais speciālists Normunds Kadiķis skaidro, ka veselību tā neapdraud. Sabiedrības bažas par šādu antenu ietekmi esot lielākas, nekā patiesībā tā ir: „Fizikālā daba ir identiska, vai tas ir 2G, 3G vai 5G. Tie visi rada elektromagnētiskos viļņus, kas nav jonizējošais starojums. Tātad to nestā enerģija nav tik liela, lai organismā varētu sagraut DNS molekulas, radīt kādas mutācijas. No šāda viedokļa nekādas atšķirības nav, tāpēc arī bažām par 5G nav pamata.

Šādu antenu nejonizējošajam starojumam ir normatīvi. Lai bāzes staciju pieņemtu ekspluatācijā, operatoram neatkarīgā laboratorijā mērījumi jāpasūta tad, kad stacija jau darbojas. Mērītāji šos datus iesniedz Veselības inspekcijā. Mēs salīdzinām ar normām. Tur, kur stacija ierīkota, starojums ir mazāks nekā kādus simt metrus tālāk. Bet jāsaprot, ka starojums netiek vērsts uz zemes virsmu, – tas iet paralēli zemei augstu virs mums, lai savienotos ar nākamo staciju. Ļoti neliels daudzums nosliecas uz zemes virsmu, un to mēs mērām.”

Jolanta Hercenberga
Alberta Dintera foto

Kuldīgā uz stikla ēkas Pilsētas laukumā ierīkota LMT mobilo sakaru bāzes stacija.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai ēdat putras? Kādas ir jūsu iecienītākās?

Adrians Dravnieks, Kuldīgas jauniešu mājas darbinieks:

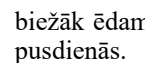
– Visi īstēni latvieši tak ēd putru! Man garšo auzu pārslu, bet mīļākā ir kukurūzas. Manas meitas iecienījušas mannā biežputru. Parasti vāru ar pienu,

cenšos likt mazāk cukura, bet, ja gribas saldu, tad pievienoju pašu gatavotu ogu zaptīti.

Daiga Ēķe-Silirova, valsts iestādes darbiniece:

– Man garšo piecgraudu un četrgraudu putras. Mīļākā piedeva ir ievārījums. Putras ir veselīgas, ģimenei arī tās nākas ēst – kādam garšo vairāk, kādam mazāk. Visbiežāk ēdam brokastīs, bet man dažkārt gribas arī pusdienās.

Inese Sedliņa, pārdevēja:

– Mēs ar bērnu ēdam. Varbūt reizi trīs nedēļās sanāk uztaisīt. Saldajām lieku klāt ievārījumu, sāļajām – žāvētu gaļiņu. Mannā putra man ne visai, bet pārējās garšo. Man nepatīk, ka bukstiņam liek klāt kartupeļus, – es vāru bez.

Ērika Kiršteine, pensionāre:

– Es putras neēdu, man negaršo. Ja galīgi nekā nav, tad varbūt. Man vislabāk garšo dārzeņi, augļi, es labāk ēdu tos.

Ilze Medniece, bāriņtiesas darbiniece:

– Man garšo: mannā, auzu pārslu, koča. Ar ievārījumu vai žāvētu gaļiņu. Mannā var ēst gan siltu, gan aukstu, likt saldajos ēdienos.

Taisu gan reti. Bet ir jauki, ka mums, latviešiem, tāda kultūra. Tas ir interesants ēdiens. Ir jau tādi, kas neēd, bet man liekas forši.

Elisa Rudzīte, Alberta Dintera foto

Leontīna Puķīte, pensionāre:

– Man garšo visas. Veselības dēļ ēdu tās gandrīz katru dienu brokastīs un vakariņās. Pārsvārā vāru ar ūdeni. Piedevas lieku mazāk. Ja nav liela izvēle, tad jau iegaršojas.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Nevajag skaitīt gadus, vīna glāzes un mīļākos!” kuldīdzniece Daiga Šica ar sev raksturīgo humoru piesauc itāļu ieteikumu.

Pašvaldība tehnikumam palīdzēs

Kuldīgas novada pašvaldība ir gatava divos gados ieguldīt ap 200 000 eiro apkārtnes labiekārtošanā un ārējos inženiertīklos ap vecās slimnīcas korpusu Kalpaka ielā 1.

Šī ēka ir Izglītības un zinātnes ministrijas īpašums, kurā Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums (KTTT) sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru (VIAA) grasās izveidot tehnoloģiju centru. VIAA pārstāvis deputātus informēja, ka ir jau izstrādāts un būvvaldē saskaņots projekts, kā arī noorganizēts būvniecības iepirkums. Darbu plānots sākt šīgada beigās vai nākamā gada sākumā. Taču IZM finansējums esot nepietiekams, tādēļ no pašvaldības VIAA lūdz ārējiem inženiertīkliem līdz 54 000 eiro, bet labiekārtošanai – līdz 172 000 eiro.

Ārkārtas sēdē domes priekšsēde Inga Bērziņa atzina, ka tik vienkārši dotēt IZM iestādi pašvaldība nedrīkst, bet ēka atrodas pilsētas centrā un ir bīstama, turklāt pašvaldības nauda tiks ieguldīta publiskā teritorijā.

Izpildītore Ilze Dambīte-Damberga pastāstīja, ka Kalpaka ielas kvartālā top radoša pilsētiņa. Ar tehnikumu ir vienošanās, ka šajā namā iecerētās mikrobioloģijas, kā arī piena, gaļas, augļu, ogu, zivju un miltu pārstrādes laboratorijas varēs izmantot gan

skolēni dabaszinību, mājturības un tehnoloģijas stundās un interešu izglītībā, gan vietējie pārtikas ražotāji un mājražotāji jaunāko tehnoloģiju apguvei. KTTT mēbeļu galdnieku, dizaina, tapsēšanas un mēbeļu projektēšanas darbnīcu skolēni varēs lietot

dizaina un tehnoloģijas nodarbībās, kā arī karjeras izglītībā, bet iedzīvotāji – mūžizglītības nodarbībās. Restauratoru inventāru un klases varēs izmantot arī restaurācijas centrs starptautiskām meistarklasēm un vecpilsētas iedzīvotāju izglītošanai.

Ir cerība, ka divos gados grausts Kalpaka ielā atkal kļūs par vēsturiski nozīmīgu būvi. Vecās slimnīcas korpusu celts 19. gs. 70. gados vienlaikus ar ēku Liepājas ielā 37, kur atrodas Adatu tornis, un ēku Kalpaka ielā 2/4, kur top Mākslas akadēmijas filiāle. Tas uzskatāms par neatņemamu daļu no valsts nozīmes kultūras pieminekļa *Adatu fabrika*, veidojot Kalpaka ielas kvartālu.

Deputāte Sigita Vaivade apjautājās, vai pašvaldība var atļauties šādu summu piešķirt. I.Bērziņa skaidroja, ka vēl nav zināms, kā nākamā gada budžetu vispār saplānot. Pēc izmaiņām tajā iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļa, kas paliek valdībai, kas pašvaldībai, jau tagad esot redzams, ka varētu trūkt ap diviem miljoniem eiro. Tomēr vecās slimnīcas remonts, viņaprāt, ir prioritāte. To atbalstīja arī administratīvās nodaļas vadītāja Inese Ozola, uzsvērot, ka ēka ir grausts, kas pašvaldībai tāpat būtu jāsakārto, bet, ja tā to darītu viena, izdevumi būtu daudz lielāki. I.Bērziņa atzina: ja summa jāpiešķir divos gados, atstājot atvērtu iespēju, kur naudu ņemt, tad tas ir iespējams, visticamāk, ar aizņēmumu.

Deputāti naudas piešķiršanu atbalstīja, uzticot I.Bērziņai slēgt sadarbības līgumu ar IZM vai KTTT par to, lai jaunās darbnīcas un laboratorijas ir pieejamas arī citiem iedzīvotājiem.

Inguna Spuleniece
Alberta Dintera foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Melēm īsas kājas, mazdēls piekauj vectēvu

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākā inspektora pienākumu izpildītāja **Ineta Meiere**.

5. oktobris. Vienos naktī mums ziņo par kādu adresi Piltenes ielā – dzīvoklī skaļa uzdzīve. Braucam pārbaudīt, bet viss ir kluss. Pusčetros naktī zvana, ka Kalna ielā Latvijas Universitātes filiālē gaudo signalizācija. Aizbraucam, priekšā jau ir apsardze – nekas neliecina, ka būtu notikusi ielaušanās. Tiek sazvanīta direktore, kura sola, ka aizbrauks skolas saimnieks un signalizāciju atslēgs. Divos dienā pienāk ziņa, ka Estrādes parkā sēž vīrietis un lieto alkoholu. Aizbraucam, satiekam, bet viņš saka, ka alkoholu nav lietojis. Blakus ir divas neatvērtas pudeles. Tās nepiederot viņam – uzrakstot aktu, pudeles tiek utilizētas. Jau iecirknī mūsu darbinieki videonovērošanas ierakstā redz, ka vīrietis tieši pirms policijas ierašanās tomēr ir dzēris. Tas dod iespēju pret viņu sākt administratīvo procesu. Kā izrādīsies vēlāk, tā ar šo vīrieti nebūs vienīgā tikšanās.

Izsaukums uz Virkas ielu, jo pie daudzstāvu mājas sēžot divi piedzērušies un gānot garāmgājējus. Aizbraucam, bet apkaimē nevienu neatrodam. Pusdesmitos vakarā patruļa Mucenieku un Adatu ielas krustojumā pamana velosipēdistu, kura braukšanas stils nekādi nav nosaucams par drošu. Policisti viņu apstādina – tas pats vīrietis, kurš Estrādes parkā mēlēja par alkoholu. Šoreiz no viņa nāk pamatīga alkohola dvinga, un izsaucam Valsts policiju (VP). Alkohola testā izelpā ir 1,8 promiles. VP uzraksta protokolu.

6. oktobra rītā zvans: Ķeļšu ielā

vīrietis izlēcis pa mājas logu un aizskrējis bērnudārza virzienā. Atrodam viņu bērnudārzā: viņam ir veselības problēmas, izsaucam mediķus. Apskatām nesakoitu īpašumu Liepājas ielā – saimniekam tas jāsakopj. Vēl viens signāls par līdzīgu īpašumu, šoreiz Jelgavas ielā, un tas pieder pašvaldībai. Uzdodam to sakopt.

7. oktobra pusdienlaikā ziņa: pasta nodaļā cilvēki neievēro distanci. Aizbraucam: pasta telpās viss kārtībā, bet uzgaidāmajā telpā gan stāv cilvēks pie cilvēka. Gan viņiem, gan darbiniekiem tiek izskaidroti distancēšanās noteikumi, uzņēmumam uzdots parūpēties, lai klienti noteikumus ievēro. Pirms vieniem zvana, ka pie pansionāta gar ceļa malu iet sieviete slimnīcas drēbēs. Iespējams, pamukusi no aprūpes iestādes. Bet izrādās: patvaļīgi aizgājusi no slimnīcas terapijas nodaļas. Aizvedam atpakaļ. Autoostā lūkojam, vai cilvēki lieto sejas maskas. Būtisku pārkāpumu nav, bet dažiem, kuriem to nav, izsniedzam.

8. oktobris. Zvana par kādu personu, kura, iespējams, bijusi inficēta ar koronavīrusu, bet nu manīta uz ielas. Sazināties ar VP un Slimību profilakses un kontroles centru, bet viss ir kārtībā – šis cilvēks uz ielas atrasties drīkst. Vakara zvana dzīvokļu speciāliste, ka pašvaldības mājoklī Rātskunga ielā kāds lieto alkoholu. Aizbraucot redzam, ka sieviete nosauktajā dzīvoklī alkoholu lietojusi nav, bet sadzērusies pati ziņotāja, kura zvanījusi domes speciālistei. Notiek nopietnas pārrunas.

9. oktobris. Vakara zvans: Ābeļciemā atrodas piekaucis cilvēks. Aizbraucam, tur jau atrodas mediķi, bet cietušais iesniegumu rakstīt atsakās. Informācija nodota VP.

10. oktobris. Naktī zvana no mums zināmas adreses Piltenes ielā, ka sievietes dzīvesbiedrs ir piedzēries, agresīvs un mēģina izlauzt durvis. Ierodamies, bet vīrietis jau prom. Sieviete izskaidrojam, ka var rakstīt iesniegumu, tomēr viņa kārtējo reizi atsakās to darīt. No rīta dodamies uz Viduskurzemes pamatskolu, jo gan personālam, gan skolēniem jāatrodas karantīnā. Skola tukša. Tad sauciens no mediķiem – palīdzēt savaldīt agresīvu pacientu. Palīdzam, vīrietis tiek apskatīts, dodamies prom. Zvana no sociālā dienesta, jo Cīrulīšu alejā mazdēls piekāvis vectēvu. Šī adrese mums labi zināma, jo par konfliktiem bijuši vairāki signāli. Priekšā ir VP, tiek pieņemts iesniegums.

11. oktobra naktī kāds vīrietis trīs reizes zvana, ka pļāvā pie Priedaines guļ vīrietis. Bet fakts neapstiprinās. Mēģinām noskaidrot zvanītāju un to, kamdēļ sniedzis nepatiesas ziņas. Iespējams, pret viņu sāksim lietvedību. Pa dienu zvans no sociālā dienesta: dzīvoklī Rātskunga ielā pie mammas ciemos aizgājis dēls, kurš nemāk uzvesties. Vīrieti aizvedam uz viņa dzīvesvietu.

Aizvadītajā nedēļā pie protokoliem tikuši deviņi autovadītāji, izteikti vairāki brīdinājumi.

Alberts Dinters

Izņem nelegālus ieročus

Septembra beigās Valsts policijas (VP) Kuldīgas iecirkņa kriminālpolicijas darbinieki kādā kriminālprocesā rīkojuši kratīšanu divu vīriešu dzīvesvietā Kuldīgas un Skrundas novadā, un tur atrasti ieroči un patronas.

Kuldīgas novada īpašumā izņemta mazkalibra šautene ar patronām, Skrundas novadā – medību divstobru bise ar patronām. Ieroči nosūtīti ekspertīzei. Izmeklēšana turpinās.

VP atgādina, ka saskaņā ar Krimināllikumu par šaujamo ieroču, tā būtisko sastāvdaļu, munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, remontu, iegādi, glabāšanu, nēsāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu bez attiecīgas atļaujas sods ir brīvības atņemšana līdz trim gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

Alberts Dinters

Seminārs pārcelts, konkurss paliek

16. oktobrī Kuldīgas bibliotēkā senioriem paredzētā saruna *Ceļazīmes mediju lietošanā* pārcelta uz laiku, kad bez riska saslimt ar Covid-19 varēs tikt klātienē.

Eiropas Parlamenta deputātes Daces Melbārdes palīdze Aiga Grišāne gan uzsver, ka konkurss, kurā seniori bija aicināti līdz vakardienai atbildēt uz jautājumiem par informācijas ticamības izvērtēšanu, paliek spēkā. Tiks noteikti divi uzvarētāji, kuri saņems dāvanu – laikraksta *Kurzemnieks* abonementu.

Inguna Spuleniece

Iedzīvotāju sapulce Alsungā

15. oktobrī 18.00 Alsungas kultūras namā būs ikgadējā iedzīvotāju sapulce, kurā plānots stāstīt par pašvaldības paveikto un diskutēt par nākamgad darāmo prognozētā budžeta robežās.

Domes priekšsēde Daiga Kalniņa sacīja, ka seko līdzī epidemioloģiskajai situācijai valstī. Pagaidām nav ziņu, ka Alsungas novadā kāds būtu inficējies ar kovidu, tādēļ sapulce paredzēta klātienē. Sēdvietas izlikšot tā, lai būtu distance, un katrs dalībnieks saņemšot sejas masku.

Jolanta Hercenberga

Zilā krusta kūts otrā atdzimšana

Pēc 24. jūlija ugunsnelaimes Kables *Zilā krusta* patversmē kūts atjaunošana rit pilnā sparā. To plānots pabeigt līdz decembrim. „Jau otrajā dienā pēc uguns apdzēšanas visu vācām ārā un sākām atjaunot,” saka vadītājs Agris Reinis.

Zemnieku saimniecība un patversme, ko uztur evaņģēliskā kristiešu draudze *Zilais krusts*, šeit darbojas vairāk nekā desmit gadu. Te dzīvo un strādā krīzē nonākuši cilvēki. Ikdiens sākas ar lūgšanu, pēc tam katram ir savs pienākums uz lauka vai kūti. Liktenīgajā dienā iemītnieks, kas iepriekš jau sodīts par ļaunprātīgu dedzināšanu Snēpelē, aizdedzinājis sienu, kas glabājies kūts bēniņos. Ugunsgrēkā bojā gājušas 19 cūkas, trīs govīs un teliņš, sadeguši arī 125 siena ruļļi.

„Caurvējš uguns izplatību veicināja, tāpēc visi patversmes iemītnieki tika evakuēti. Dzēsa vairākas dienas. Visu cienu ugunsdzēsējiem, kuri strādāja līdz spēku izsīkumam!” saka iestādes vadītājs. Ēkai daļēji iebruka jumts, tāpēc, lai apdzestu šo paaugstinātās bīstamības ugunsgrēku, ieradušās vairākas dzēsēju vienības.

Nodegušajai kūtij grīda jau daļēji ieklāta, tomēr darba vēl daudz. To plānots pabeigt līdz decembrim, kad govīm dzims teliņi, rāda *Zilā krusta* patversmes vadītājs Agris Reinis.

„Mēs ar sievu pirmo reizi pa 15 gadiem paņēmām trīs brīvdienas, un jau otrajā es saņēmu ziņu par nelaimi,” atceras A.Reinis. „Dedzinātājs ir cilvēks ar garīgu invaliditāti. Agrāk šādiem cilvēkiem bija pansionāti, taču tādu vairs nav. Probācijas dienests viņu atstāja pie mums. Man uz to puiku dusmu nav necik – man viņa ir zēl. Viņš man bija ļoti pieķēries.

Sakarīgs, bet reizēm kaut kas *aizgāja ciet*.” Vainīgais ir aizturēts, un ierosināts kriminālprocess. Nelaimes dēļ radušies vairāk nekā 55 000 eiro zaudējumi.

Pamazām kūts tiek atjaunota, lai drīzumā uzņemtu jaunus iemītniekus. „Ļoti liels paldies par palīdzību un milzīgo atsaucību jāsaka domes priekšsēdētājam Ingai Bērziņai, deputātiem un

visiem Kuldīgas pašvaldības darbiniekiem. Cilvēki vispār ir tik atsaucīgi, ka prieks ir lielāks nekā bēdas. Viens kaimiņš ziedoja sienu, cits salmus. Ziedojumi nākuši arī no citām draudzēm, daudzām privātpersonām. Pat no tiem, kam pašiem ir maz. Visus nav iespējams uzskaitīt. Privātajos ziedojumos savākts vairāk nekā 17 000 eiro. Tā gan ir labi ja trešā

daļa no nepieciešamās naudiņas,” stāsta A.Reinis.

Kūtij jau pasūtītas kopnes, taču siens tiks glabāts ne vairs bēniņos, bet gan atsevišķā ēkā. Patversmes īpašumā ir 50 ha zemes – 27 ha ir iekopti, pārējie atrodas zem ēkām vai ir meži. Te dzīvo 16 vīru, un ikdienas darbos katrs pieliek savu roku. Vadītājs smeļ, ka, šeit dzīvojot, jābūt čaklam: „Saimniecība mums ir tikai tāpēc, lai mēs varētu pastāvēt. Vīri paši strādā, paši sevi apgādā. Ir arī invalīdi, bet katram darbs tiek piemeklēts. Šogad no viena hektāra novācām 12 tonnas kartupeļu. Pašiem ēšanai pietiks, lopbarībai gan ne.”

A.Reinis atceras, ka 2008. gadā, kad patversme šeit ierīkota, viss bijis aizaudzis, kūts un citas palīgēkas – bēdīgā stāvoklī: „Kūts toreiz bija tāda kā tagad, tikai nebija nodegusi, bet kokmateriāli gluži vienkārši izmantoti mājas kurināšanai. Vajadzēja atjaunot. Tagad darām to jau otro reizi.”

Šogad bija paredzēts atjaunot tā saukto kalpu māju, kurā iekārtota vieta kazām un mājputniem. Nelaimes dēļ darbs palicis neiesākts, un visi plāni pārcelti uz nākamo gadu.

„Caur ādu uz dvēseli”

„Mēs ar iesnām neslimojam,” nopietni saka kabilniece Judīte Pole. Viņa septiņus gadus dabas ārstniecības līdzekļus izmanto gan savas, gan ģimenes veselības uzlabošanai. Šīs vasaras beigās viņa sākusī gatavot augu hidrolātus jeb ziedūdeņus, kam ir neticami daudz lietojuma veidu.

MĀCĪTIES UN NEAPSTĀTIES

Judīte ar vīru Ģirtu izaudzinājusi dēlus Sandri, Tomasu un Kristeru un meitu Kitiju. Tiek vadīta saimniecība, ko pamazām pārņem Tomass un kurā ir ap 60 liellopiem.

Judīte ir arī saimniece *Zaķišu pirtīnā*. To var izīrēt svētkiem, var palūgt, lai noper. „Cilvēks pirtī ļoti labi attīrās. Esmu izgājuši masāžas kursus. Zinu arī par ēteriskajām eļļām.” Papildus tam daudzī gadi pavadīti, mācoties un pētot dažādus dabas līdzekļus un to ietekmi uz veselību. Dzīve piespiedusi atbildes meklēt tad, kad bērnu un pašu veselība nav bijusi tā labākā: „Ārsti problēmu neredzēja, tāpēc risinājumus meklēju pati. Vajadzēja rakt un rakt, bet nu esmu pateicīga, ka tā viss noticis.”

Judīte mācās pēdējā kursā tiešsaistes astroloģijas skolā *Chronos* un pirts skolā *Lielzemes*, apgūvusi dziedniecību skolā *Ekvuss censonis*. „Pie tiem 50 gadiem man sākusies mācīšanās. Bērni izauguši, interese ir liela, un domāju: nekad neapstāšos. Ja ir

Augu hidrolātus Judīte Pole sākusī izgatavot tikai pirms dažiem mēnešiem, bet tiem jau ir vairāk nekā 30 veidu.

interese, laiks vienmēr atrodas.” Viņa smeļ, ka grūti sevi nodēvēt vienā vārdā: „Ko vajag, tas es esmu. Vienkāršojot – dabas līdzekļu piekritēja. Man patīk arī šūt. Pēc profesijas esmu vieglo apģērbu drēbniece.” Papildu informācija tiek iegūta dažādās krievu interneta vietnēs, kur pieejams viss nepieciešamais. Judīte smeļ, ka latvieši vēlas nopelnīt, taisa meistarklases, bet bieži vien pašu galveno nepasaka.

Arī par ierasto medicīnu viņai ir savs viedoklis: „Dažkārt pastrīdos ar tiem, kuri studē medicīnu. Es to nenoliedzu, bet mana ģimene par ārstiem sen aizmirsusi. Vienīgais, ko lietoju kādus divus gadus, ir omega-3 kapsulas. Tās gan ir ļoti

labas. Pazūd ļoti daudzas veselības problēmas, pat ekszēma un dzelzs deficīts.”

Ārstēšanai un veselības uzturēšanai līdzekļi vienmēr tiek meklēti dabā: „Dēli un vīrs ir mednieki, es taisu bebru dziedzeru kapsulas, ko periodiski padzeram. Lietojam bērzu čagu, dažādas tējas. Kaut kas tiek lietots visu laiku. Nekādas kaites mums klāt neķeras. Pavasarī priežu skuju var apliet ar siltu ūdeni, atļaut ievilkties un dzert vēsu vai siltu kā tēju. Lieliski dos enerģiju.”

Judīte ir pilnīgi pārliecināta, ka dabā ir viss, lai uzturētu sevi veselu: „Es negribētu to saukt par netradicionālo medicīnu, manuprāt, šīs tieši ir tradicionālās

metodes. Protams, rezultāts nav tik ātrs, kā iedzerot tableti. Te vajag apņēmību un vēlmi ķermenī ieklausīties. Viss ir ļoti saistīts arī ar psiholoģiju. Tas, ka daba dziedē un izdziedē, ir pilnīgi skaidrs un pierādīts. To neviens nevar apstrīdēt, un tā ir mana pārliecība. Galvenais – izturēt līdz galam, nevis pie pirmajiem veselības uzlabojumiem apstāties.”

LABĀKAIS NO AUGA

Judīte vēlējusies pamēģināt arī gatavot augu hidrolātus. Pirmais jautājums paziņām un draugiem bijis: „Kas tas tāds?” Hidrolāts jeb ziedūdens būtībā ir ziedu ekstrakts. Tās ir augu esences, ko iegūst destilējot. Sastāvs ir dažāds, bet visi satur antioksidantus. Tie savukārt palīdz ierobežot oksidēšanos un aizsargāt organismu no pārliekas brīvo radikāļu rašanās. Brīvie radikāļi jeb oksidanti mūsu organismam vajadzīgi, taču, ja to ir pārāk daudz, organisma šūnas tiek bojātas, un tas noved pie dažādām slimībām.

„Mums ir vara destilators, kurā ūdens tiek uzliets uz ziediem, karšēts un pilienu kondensāta veidā atdalās hidrolāts. Viena porcija, apmēram puslitrs, izpilinās četrās stundās,” paskaidro Judīte. Ziedūdeņus viņa gatavo no svaigiem augiem, taču var izmantot arī kaltētus. „Man augi jau lien iekšā pa durvīm, tāpēc nodomāju, kāpēc tos vienkārši noļaut, – labāk taču

izmantot. Vācu arī tējas, bet tāpat augu ir daudz par daudz,” viņa smeļas.

Hidrolātiem esot ļoti daudz izmantošanas veidu. Tos var lietot gan iekšķīgi, gan ārīgi, smidzināt uz sejas vai dzert nelielās devās: „Var smidzināt uz spilvena, lai vieglāk aizmigt. Lietot iekšķīgi pa četrām ēdamkarotēm dienā vai maziem bērniem uzmērēt uz nabas, lai puncis nepūšas. Ar tiem enerģētiski var attīrīt telpu, vienkārši izsmidzinot. Tam derēs vībotne, vērmele, kadiķis. Redzes uzlabošanai acīs var pūst rudzupuķes vai samtenes hidrolātu. Šaurlapu ugunspuķe ļoti labi palīdz pret nogurumu, vaivariņi būs labi pret kodēm, piparmētra uzmundrina, baldriāns nomierina, raudenes aizsargās pret vīrusiem. Latvijas spēcīgākais augs pret depresiju ir asinszāle. Man bija atklājums, kad izlasīju par Japānas dižsūreni, kas pret Laimas slimību ir iedarbīgāka nekā antibiotikas. Tāpat ziedūdeņi ir labi kā sejas losjoni. Hidrolāti ir dabīgi – satur tikai augu ekstraktu un tīru ūdeni.”

Judīte uzsver, ka tas ir labs veids, kā uzņemt augu vērtīgākās vielas, nedzerot ierastās tējas. „Pati hidrolātus izsmidzinu uz sejas. Tas dod patīkamu svaigumu. Āda ir mūsu lielākais orgāns, un visi labumi no augiem uzsūcas, turklāt tie jauki smaržo. Tā teikt, caur ādu uz dvēseli.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Jo tālāk atkāpies, jo labāk redzi

Elisas Rudzītes teksts un foto

„Organizējot pasākumu, kam līdzīgs katrā Latvijas pilsētā notiek, sniedzam iespēju šeit piedzīvot un redzēt ko jaunu, ne tikai vecpilsētu,” tā par Kuldīgas ielu mākslas festivālu saka idejas autors un rīkotājs, biedrības *Mākslas un tehnoloģiju centrs* priekšsēdis Artis Gustovskis. Septembra vidū četrās vietās pilsētā un Priedainē tapa septiņi sienu gleznojumi.

Kuldīgā šāds pasākums notika pirmo reizi. Nedēļu varēja māksliniekus vērot darbā, kā arī piedalīties viņu darbnīcās *Māksla ārpus rāmjiem*. „Liels prieks, ka tās bija ļoti apmeklētas. Tas ir veids, kā izglītot jauniešus un parādīt: ja tu pats pieliec roku un ieguldī darbu, tad cieniņi arī cita darbu, neobjāsi to un sienas neķēpāsi,” stāsta A.Gustovskis. „Man vienmēr bijusi interese Kuldīgai radīt jebkādu pievienoto vērtību, un tad nu ar biedrības *Mākslas un tehnoloģiju centrs* atbalstu to īstenojām. Tagad ir

interesanti izstaigāt ne tikai vecpilsētu, bet arī citas pilsētas daļas.”

Rīkotājiem un māksliniekiem bijis prieks baltās ķieģeļu sienas ar lielformāta mākslas darbiem padarīt skaistākas. „Pašiem sirdī gandarījums. Visi iecerēto realizēja. Interesanti – jo tālāk atkāpies, jo labāk vari redzēt gleznojuma nianšes,” secina A.Gustovskis. Viņš aicina ikvienu gleznojumu apskatīt un kā papildu atrakciju piedāvā sameklēt vairākos darbos paslēptos kaķiņus.

KĀ SENĀ FOTOGRĀFIJĀ

Kuldīdzniece **Ieva Dambīte-Damberga** Latvijas Mākslas akadēmijas 2. kursā apgūst funkcionālo dizainu. Viņa kopā ar **Arti Gustovski** uz 2. vidusskolas garāžas Jelgavas ielā 62 izveidojuši melnbaltu šīs ielas ainu. „Sākumā nedaudz baidījies gleznot uz sienas, jo formāts ir tiešām liels, taču nav tik traki. Nedaudz grūti, jo virsma ir nelīdzena ķieģeļu dēļ. Brīvajā laikā gleznoju uz audekla, tāpēc šeit varu apgūt ko jaunu,” saka Ieva. Artis stāsta, ka konkrēto attēlu nav bijis viegli izvēlēties, jo raisījušās dažādas idejas: „Man bija vairākas senas Jelgavas ielas bildes, tajā skaitā vēsturiskas pastkartes un fotogrāfijas. Mums ar Ievu šķita, ka būtu jauki gleznot tieši šo ielu, jo arī skola te atrodas. Nolēmām, ka būsīm oriģināli un taisīsim melnbaltu. Visgrūtāk bija sajaukt dažādos pelēkos toņus.”

Ievas Dambītes-Dambergas un Artu Gustovska gleznojums – sena Jelgavas ielas aina – ir vienīgais melnbaltais darbs, kas tapis festivāla laikā.

Spāniete Klāra Kabrera priecājas, ka kuldīdznieki viņas gleznojuma var pilsētu ieraudzīt ārzemnieces acīm – košu un dzīvīgu.

BĒRNĪBA UN PASAKAS

Kuldīdzniece un keramikas studentes **Kate Māliņa** un **Agrita Cimermane** izvēlējās radīt vienu darbu. „Mūsu gleznojuma ir Kuldīgas vecās mājīnās, pa vidū tām – Liepājas iela, kas attēlota kā Venta ar zivtiņām. Tā mums ir pirmā reize, kad apgleznojām sienu, tāpēc darām to kopā,” saka Kate. Arī Agrita priecājas par iespēju: „Šis darbs ir mūsu interpretācija par Kuldīgu tāda animētā veidā.”

Katei Māliņai un Agritai Cimermanei šī ir pirmā pieredze sienu apgleznošanā, un meitenes priecājas, ka var izrotāt savu pilsētu – Kuldīgu.

SAVAI PILSĒTAI

Kuldīdzniece un keramikas studentes **Kate Māliņa** un **Agrita Cimermane** izvēlējās radīt vienu darbu. „Mūsu gleznojuma ir Kuldīgas vecās mājīnās, pa vidū tām – Liepājas iela, kas attēlota kā Venta ar zivtiņām. Tā mums ir pirmā reize, kad apgleznojām sienu, tāpēc darām to kopā,” saka Kate. Arī Agrita priecājas par iespēju: „Šis darbs ir mūsu interpretācija par Kuldīgu tāda animētā veidā.”

VASARAS IESPAIDI

Rolands Gūtmanis jeb Seven Heaven no Liepājas uz Pļavas ielas katlumājas vienas sienas radījis pašu māti dabu: „Esmu gleznojis dažādos formātos, arī izmantojot pūšamos krāsus flakoniņus. Ar grafi-ti nodarbojos astoņus gadus. Manu darbu sauc *Māte daba* – tas ir ļoti košs un ļoti izceļas uz melnā fona. Izvēlējos šādu darbu, jo kovida dēļ visu vasaru esmu pavadījis laukos un no tās arī iedvesmojos.”

Rolands Gūtmanis ar pseidonīmu Seven Heaven savam sienas gleznojumam iedvesmu guvis, vasaru pavadot laukos, vērojot mākoņus un dabu.

BALTIE ĶIEĢĒĻI. CIK VAR?

Kuldīdznieks **Guntis Obodņikovs** jau pirms vairākiem gadiem garābraucot iedomājies, ka Vakara ielā 5 uz dzīvnieku patversmes *Mīļās ķepiņas* sienas labi izskatītos kāds gleznojums: „Man jau bija padomā bilde, ko redzēju internetā. Pagāja gadi, un beidzot radās iespēja. Par laimi, iecerēto bildi atradu. Istenībā jau tās padomju ēkas ir kaut kā jāizskaistina. Cik var skatīties uz tiem baltajiem ķieģeļiem? Noteikti vajadzētu izkrāsot vēl kādas mājas.”

Guntis Obodņikovs uz patversmes *Mīļās ķepiņas* sienas izveidojis gleznojumu, ko bija izvēlējis jau pirms vairākiem gadiem.

NOLŪKOJAS HERCOGS

Liepājā pazīstamais grafi-ti mākslinieks **Aleksejs Od-norukovs** jeb **Aleksejs Ele-mentton** ar to nodarbojas jau 20 gadu. Viņš darinājis daudzus lielformāta sienu gleznojumu un ne tikai tos: „Esmu veidojis sienu dizainu arī dzīvokļos, mājās, apgleznojis auto, apavus un ķiveres, veidojis grafisko dizainu. Kuldīgā man patīk viss – tā ir skaista, maza pilsētiņa.” Priedainē uz *Upmaļu* nama fasādes viņš izveidojis iespaidīga izmēra stilizētu hercogu Jēkaba.

Aleksejs Elementton hercoga Jēkaba gleznojumam iedvesmu smēlies grafiskā dizainera Paula Birmana darbos.

Pavels Hafizovs gleznās vienmēr ataino mākoņus, un arī Kuldīgā sienu rotā mākoņu mašīna un jaundzimušais mākonītis.

NO CITAS REALITĀTES

Rīdzinieks **Pavels Hafizovs** tiek dēvēts arī par mākoņcilvēku, jo par galveno mākslas objektu izvēlēties mākoņus. Arī Kuldīgā, Pļavas ielā 7, uz katlumājas sienas viens gozējās: „Esmu gleznojis kokus, jūru un citas lietas, bet pašlaik gleznoju tikai mākoņus. Viss pārējais man šķiet neinteresants. Šovasar izdomāju konceptu, ka mākoņi tiek radīti ar dievišķo mākoņu mašīnu no citas realitātes. Manā darbā tā attēlota kā milzīgs aplis. Gleznoju bez skices, jo mākoņi tāpat ir mainīgi. Pārsvārā to daru tradicionāli uz audekla, un šis ir mans lielākais darbs. Rīgā esmu apgleznojis sienu kafējnicā *Crumble Cake*.”

VIEDOKĻI

Kurzemnieks aptaujāja kuldīdzniekus un pilsētas viesus, kā viņiem patīk sienu gleznojumi.

Arī Cikādes terasē

Veikala *Cikāde* vadītāja Laimdota Rūtenberga palīgusi Klārai Kabrera ietas puses terasē uz sienas izveidot gleznojumu ar Liepājas ielas skatu. „Redzēju, ka Klāra glezno uz garāžas pie Kuldīgas 2. vidusskolas, un nolēmu uzaicināt apgleznot vietu, ko nosaucām par *Mežrozītes terasi*. Apskatīt var arī tagad, bet terase darbosies tikai vasarā. Darbs tapa apmēram piecās dienās. Sienā nebija smuka, un jau sen domājām, ko ar to darīt. Tad atnāca šis projekts, un kopā ar Ipašnieku Mārtiņu Rūtenbergu atradām risinājumu. Cilvēki nāk skatīties, jo bildes redzējuši sociālajos tīklos.

Vispār man ļoti patīk, ka pilsēta tā papildināta. Kuldīga ir slavena ar dažādiem pasākumiem. Ļoti izjūtam to arī pēc tūristu pieplūduma. Šogad pasākumi ir dažādi, un cilvēkiem interese liela. Kad atbrauc radi, ir, ko parādīt, kur aizvest. Ja katrs uzņēmējs padomās, kā piesaistīt uzmanību, pilsēta kļūs arvien interesantāka.”

Liels bonuss

Kuldīdznieks Modris Zakis priecājas par šādu pasākumu: „Manuprāt, pilsētai tas ir liels bonuss. Zīmējumi piešķir ēkām odziņu un dzīvīgumu. Arī māksliniekiem ir, kur izpausties, un tā ir laba iespēja sevi parādīt. Vairāk vajag apgleznot baltās ķieģeļu mājas. Man ļoti patīk Kuldīgas skati, jo tie ļoti raksturo pilsētu, ir skaidri saprotami iedzīvotājiem, arī bērniem. Pārāk moderni gleznojumi mūsu pilsētai ne tik ļoti piestāv. Visskaistākais, manuprāt, ir melnbaltais Jelgavas ielas gleznojums pie Kuldīgas 2. vidusskolas. Arī mākslas skolas skolēniem varētu dot iespēju šādi izpausties.”

Pastaigāties, paēst, priecāties

Līga Udodova Kuldīgā viesojas bieži: „Kad te mācījos, pilsēta nebija tik skaista kā tagad. Lai gan dzīvoju Ventspilī, uz Kuldīgu braucu pastaigāties, paēst omulīgajos restorānos vai satikt draugus. Vecpilsēta ir ļoti skaista, taču uzskatu, ka ārpus tās ļoti nepieciešami šādi papildu izskaistījumi. Nav interesanti skatīties uz ķieģeļu sienām. Pati brīvajā laikā gleznoju un ļoti apbrīnoju citu mākslinieku darbus. Krāsainie darbi īpaši izceļas ziemā, kad viss ir pelēks. Mums Ventspilī nekā tāda nav. Patīkami, ka te viesiem rodas iemesls iziet ārpus vecpilsētas, lai apskatītu vēl kaut ko. Ceru, ka pilsēta neapstāties un turpinās veidot arvien jaunus apskates objektus. Māksla un viss, kas ar to saistīts, Kuldīgai piestāv. Esmu sajūsmā par hercoga Jēkaba gleznojumu. Tik krāsains un brīnišķīgi piestāv pie mājas fasādes! Var redzēt mākslinieka profesionalitāti. Patīk arī mākoņu glezna – tā ir koša un sapņaina.”

Košums sajūsmīna

Kuldīgas 2. vidusskolas direktore Guntra Buivida neslēpj sajūsmu: „Šī bija ļoti jauka un sirsnīga akcija. Gleznojumi ļoti izdala vidi. Arī kaļiņu māju iemītniekiem ir pozitīvas atsauksmes par zīmējumiem uz mūsu garāžas sienām. Cilvēki iet garām, smaida. Dažreiz nemaz nevajag daudz, lai gūtu prieku. Bērniem ļoti patīk – varēja parunāt ar māksliniekiem, rakstīt viņiem vēstulītes. Paldies Artim par šo kolosālo iniciatīvu!”

Pa dzīvi ar krampi, humoru un sapratni

DAIGA ŠICA jau 16. gadu ir Kuldīgas novada sociālā dienesta lietvede, nesēnosvinējusi 60. jubileju un uzskata, ka viņas lielākā bagātība ir ģimene un dzīves pieredze.

KULDĪGAI PIEDERĪGĀ

„Esmu īsta kuldīdzniece – te piedzimu, dzīvojam Kalna, tolaik Rīgas ielā, no 1. līdz 4. klasei mācījosi semināra ēkā (tagadējā tehnikumā), pēc tam bija jāiet cauri visai pilsētai uz 1. vidusskolu. Bet bērnības un jaunības vietas jau parasti ir mīļas, un man arī,” stāsta Daiga un atzīst, ka parasti nelieto vārdus „kad mēs augām”, bet, atceroties tolaiku Kuldīgu, tie varētu izskanēt nostalgiski.

Mamma Austra bijusi tirgus direktore, tas toreiz atradies Pilsētas laukumā, un meita, nākot no skolas, bieži tur piestājusi. „Tolaiku tirgus bija citāds, šķiet, sirsnīgāks, ne tik lietišķs. Atceros tirgotāju saucienus: „Direktorīt, nāc te!” Un tad kāda plūmīte, gurķītis – tie bija tādi našķi! Kur tagad veikals *Alan-deko*, bija tirgus kantora sēta, tajā tika atvestas milzīgas mucas, no kurām moldāvi tirgoja vīnu. Dienvidnieki ar vīnu un vīnogām – pavisam cita pasaule!” Atmiņā, kā pa tagadējo gājēju ielu brauca smagie auto, traktori, un Daiga pieļauj, ka šāda vieta patiktu viņas mazdēliem Rihardam un Jēkabam. Bet pati gribētu, lai pilsēta ir tikpat skaista, lai saglabā savas vērtības arī viņas mazbērnu dzīvei.

NO SKOLAS PIE UZPLEČIEM

Daiga atzīst, ka viņas sirdslieta ir skola, gribējusi būt skolotāja, tāpēc V.Lāča Liepājas Pedagoģiskajā institūtā (tagad Liepājas Universitātē) iegūta latviešu valodas un literatūras skolotājas specialitāte. „Trīs gadus nostrādāju Turlavas pamatskolā, audzināju klasi. Sagaidīju no armijas klasesbiedru Aldi, apprecējāmie, un atgriezosi Kuldīgā. Te piedāvāja fizikas, ģeogrāfijas skolotājas vietu, tikai ne latviešu valodu, bet es taču nevaru mācīt to, ko pati nezinu!” Tobrīd Daiga vēl nezināja, ka no sava sirdsdarba šķiras pavisam. „Miličijā no darba aizgāja sekretāre, un tā nejausi nonācu tur. Tā vide man nebija pilnīgi sveša, gan jau kuldīdznieki atceras manu tēti – milici Dehterovu. Nostrādāju divus gadus, tad gāja prom pasu daļas vadītāja, pieteicos konkursam, un es, jauns skuķis, tur tiku.” Daiga atceras. Par pasu daļas vadītāju nostrādājusi deviņus gadus. Viņas pienākumos kā jau iekšlietu sistēmas darbiniecei bijušas gan pasu lietas, gan vīzu izsniegšana, tostarp pietap pat Latviju – uz aizliegtajām zonām. Nesēnosvinējis Pāvilstas muzejā viņa ieraudzījusi pasenu pašas parakstītu vīzu. Tagad jocīgs un absurds šķiet fakts, ka pa savu zemi, pat tuvāku apkārtni, nevarēja brīvi

Kuldīgas novada sociālā dienesta lietvedes Daigas Šicas ikdienas melodijā skan dažādas notis.

pārvietoties; protams, bijušas reizes, kad vīza atteikta. Tāpat bijis jātiek galā ar nepatīkamajām alimentu lietām, bet Daiga uzsver savu galveno principu: „Es cilvēkus nešķiroju!”

Laiks pagājis nemanot – augušas meitas Madara un Alise, līdz gads vien pietrūcis, lai kapteine Šica kļūtu par majori, bet tad 1992. gadā pasu daļas vietā izveidota Pilsotības un migrācijas lietu pārvalde, kur visi bijuši civildarbinieki, un no formas nācies atvadīties. „Tur nostrādāju 13 gadus, bet tad man pietika – apņika, gribējās kaut ko mainīt, sāku meklēt citu darbu.”

LĒCIENS NEZINĀMAJĀ

Daiga bija nolēmusi piedalīties konkursā darbam Valsts probācijas dienestā, bet, lai labāk saprastu, kas tur darāms, piezvanījusi Marutai Jautaiķei (iepriekšējai sociālā dienesta direktorei). Taču drīz jau saņemts uzaicinājums nākt uz sociālo dienestu (tobrīd tika veidota pašvaldības aģentūra), apdomai dots vien pāris dienu. „Kā uz galvas ūdenī!” Daiga smeij un piebilst: ja jaunībā kāds būtu sacījis, ka viņa tik ilgus gadus strādās *ar papīriem*, uzskatītu to par galīgu aplamību.

„Lietvede ir kā viduspunkts, kas norāda tālāko celiņu.”

Taču praksē daudz kas izskatās citādāk – ne tik *sausī* un arī ne viegli: „Aiz dokumentiem ir konkrēts cilvēks, un tās ik dienu ir sarunas, skaidrojumi, jo lietvede jau ir kā tāds viduspunkts, kas norāda, pa kuru celiņu doties tālāk – pie kura speciālista dienestā vai pat uz citu institūciju. Man nesagādā grūtības mierināt, parunāt, ir jāiejūtas apmeklētāju ādā. Bet dusmas ir uz tiem, kuri atnāk, izgāž savu neapmierinātību, niknumu un tad aiziet smaidīdami. Skumji, ka veidojas klientu *dinastijas* – bija vecmāmiņa, tad bērni un nu jau mazbērni

Daigai – 60! Visa saime kopā: znots Sandis, meita Alise ar draugu Robertu, jubiliāre, meita Madara, priekšā – mazbērni Šarlote, Jēkabs, Rihards.

„Jaunajiem nevajag uzbāzties, bet nevajag arī atteikt, kad palūdz.”

Oma Daiga ar mazbērniem janvārī Labragā – pie rokas Jēkabs un Šarlote, priekšā Rihards.

arī.” Daiga atzīst, ka viņai noteikti palīdz humors. Tas laikam nākot no mammas, jo arī viņa spējusi sastrādāties un tikt galā ar visdažādākajiem cilvēkiem, nenonākot konfliktos. „Laikam jau arī es neko sliktu neesmu izdarījusi, ja uz ielas klienti uzsmaida un sveicina?” retoriski ar smaidu vaicā Daiga, bet reizēm esot grūti, jo laižot visu caur sevi un skarbākus vārdus vai situāciju nemākot izmest no galvas.

Kolektīvs šajos gados mainījies: sākumā bijuši desmit darbinieki, tagad novadā ir vairāk nekā 40, dažādojies arī pakalpojumu klāsts. Kuldīgas kolektīvā Daiga ir viena no *veterānēm*, un par paaudžu sastrādāšanas viņai ir savs viedoklis: „Nevaru pieņemt, ka vecākā paaudze baksta jaunus. Nevajag uzbāzties, bet nevajag arī atteikt, ja ko prasa. Es neesmu tik zinoša jaunajās tehnoloģijās un jaunajiem varu palūgt padomu, palīdzību – viņi nekad neatsaka.”

ĢIMENE – STIPRAIS BALSTS

Iepriekšējoreiz *Kurzemnieks* ar Daigu tikās viņas 50. jubilejā, toreiz ar meitu vēl bija mamma un tētis, bija vīrs Aldis: „Trīs mīļi cilvēki šajos gados ir zaudēti, bet

trīs – Madaras bērni Šarlote, Jēkabs un Rihards – nākuši vietā. No dvīņiem viens nosaukts mana tēta vārdā par Rihardu.”

Daiga ar smaidu atceras, ka vīrs par meitu izaudzināšanu allaž teicis: „To jau mūsu mamma!” Viņam daudz laika pagājis starp Kuldīgu un vecāku māju Vilgālē, un tāpēc ar meiteņu problēmām vairāk bijis jātiek galā sievai. „Vienmēr esmu gribējusi meitām trīs lietas: lai viņas ir godīgas, patstāvīgas un nav čīkstētājas, ņaudētājas. Un lai meitām ir izglītība.” Laikam tas izdevies: Madara izstudējusi tiesību zinātnes Latvijas Universitātē, tagad ir mammas kolēģe, Alise absolvējusi LU Medicīnas fakultāti un strādā Jūras medicīnas centrā par radiogrāferi.

Daiga pārliccināta, ka ģimene ir visa pamats – tur tiek ielikta vērtību sistēma, tur veidojas attieksme pret sevi un dzīvi: „Ja ģimenē nemitīgi žēlojas, ka viss slikti, tas aiziet tālāk. Bet padomā, vai tiešām ir tik slikti! Dzīve nav izdevusies – vainīga visa pasaule! Varbūt šodien ir moderni žēloties?” Viņa atceras laiku, kad pēkšņi aizsaulē aizgāja vīrs. Tolaik Madara, kurai tikko apritējuši 23, bijusi tā, uz kuru varēts paļauties. „Bijām

sākuši pārbūvēt un iekārtot Vilgāles māju, bet sapratu, ka viena bez Alda tur nespēšu dzīvot. Saņīju Madarai: „Tev jāiet dzīvot uz Vilgāli!” Ko viņa domāja, nezinu, bet bez vilcināšanās atbildēja, ka abi ar draugu (tagad Daigas znotu Sandi – aut.) ies, jo tur taču palika suns, arī māja jākurina.” Prātā vēl smagais laiks, bet tagad prieks, ka meitas ģimene tur saimnieko jau desmito gadu. Kad meitas bija mazas, galvenais padomdevējs viņām bijusi mamma, bet tagad ir otrādi – Daiga prasa padomu meitām un priecājas par atbalstu un palīdzību.

PIEPILDĪTS LAIKS

Daiga nepazīst garlaicības vārdu. Kā pati smeij: tik daudz kas jāpaspēj, bet, skat, jau tumšs, un vakars klāt! Viņai patīk lasīt, un no pēdējo gadu grāmatām visvairāk uzrunājis Noras Ikstenas romāns *Mātes piens*, kaudzē salikti žurnāli, kas gaida kārtu. Oma labprāt lasa priekšā Šarlotei, un sešgadniecei jautājumu daudz. „Lasām Blaumaņa *Velnīkus*, bet tur gandrīz katrs otrais vārds jāskaidro: kas ir burlaks, kas ir rija,” Daiga atklāj priekšā lasīšanas procesu. Un kur nu bez krustvārdu mīklām! Ja vien ir iespēja, gribas redzēt kādu teātra izrādi, mīļa ir mūzika, īpaši jau tādas grupas kā *Menuets*, *Pērkons*, *Līvi*.

„Jznāk gan skriet, gan daudzities, jokities un spēlēt galda spēles,” aktīvs ir laiks ar mazbērniem. „Es viņus nerāšu un netramdīšu, bet mīlēšu!” tā Daiga reiz pateikusi Madarai, un mīlestība izpaužas kopīgās nodarbēs – tiek spēlēts loto, domino, šobrīd mazmeitai īpaši mīļš ir *Cirks*.

Jautāta, ko vēlētu vienaudžiem, Daiga ar sev raksturīgo humoru piesauc itāļu ieteikumu: „Nevajag skaitīt gadus, viņa glāzes un mīļākos!” Nopietnāk viņa saka: „Cenšos gadus neskaiftēt. Galvenais, lai veselība, veselība, veselība. Tad tik uz priekšu!”

Mārīte Milzere
Daigas Šicas arhīva un Lailas Liepiņas foto

Lai sarkanais gailis paliek krāsnī

Iestājoties rudenim, ugunsdzēsēji aizvien vairāk saņem izsaukumus uz tādiem ugunsgrēkiem, kuru cēlonis ir netīrīti dūmvadi, bojātas un nepareizi lietotas apkures ierīces. Tamdēļ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) atgādina: „Pirms apkures sezonas iztīriet dūmvadus, pārbaudiet apsildes ierīces un ierīkojiet dūmu detektorus!”

Dūmvada aizaugšana ar sodrējiem bieži vien saistīta ar to, ka tiek dedzināta slapja malka vai nepiemēroti materiāli: vecas drānas, mēbeļu pārpalikumi utt.

Arī taupot - ar prātu

Tuvojoties aukstajam laikam, tie, kuri to vēl nav izdarījuši, nolemj iegādāties taupības krāsniņas: ērti kurināmas, ātri uzsilst un atdod siltumu. Bet arī te jāievēro virkne noteikumu, lai krāsns māju sildītu, nevis nosvīlinātu.

JĀPIEVIENO PAREIZI

Kā atzīst skursteņslauķis E.Bite, lai taupības krāsniņas ātrāk uzsildītu telpu, daudzi tās visbiežāk pievieno nevis skurstenim, bet siltummūrim. Sekas var būt tādas, ka dūmvadā un ejās aizvien intensīvāk sāk veidoties nosēdumi – sodrēji, darva, kas var aizdegties, un mūris arī nesils. Krāsns pievienošana dūmvadam jāuztīc skursteņslauķim, jo viņš atradīs pareizo vietu un izsniegs sertifikātu, ka tas izdarīts pareizi. Jāatceras: ja kāds savā dzīvesvietā nojaucis krāsni vai plīti un sienā rēgojas melns caurums, pa kuru kādreiz izvadīti dūmi un tvana gāze, pats tam pieslēgt jauno apkures ierīci nedrīkst. Arī tad jāizsauc skursteņslauķis un jāpārbauda, lai viss ir droši un pēcāk nav problēmu ne ar VUGD, ne kaimiņiem.

VENTILĀCIJAI JĀBŪT

E.Bite uzsver, ka jaunas krāsns ierīkošanai visas telpas nav piemērotas. Tā sauktajās hruščovkās, no baltiem ķieģeļiem celtās daudzstāvu mājās, logi likti tā, ka, pat aizvērti, tie nodrošina gaisa plūsmu. Mūsdienās, kad cilvēki mājokļos cenšas ierīkot hermētiskus logus un durvis, gaisa plūsmas tur nav. Ja šādā telpā ierīko krāsni, var rasties problēmas, piemēram, vilkme būs nevis uz āru, bet pretējā virzienā, līdz ar to krāsns dūmos. Tāpat nepietiekamas vilkmes dēļ dūmi var ieplūst kaimiņu dzīvoklī, un tas var novest pie konflikta. Šādās telpās jāierīko papildu ventilācija, lai būtu krāsns vilkme un lai dūmi un tvana gāze tiktu izvadīti laukā.

Taupības krāsniņu pievienot dūmvadam – tas jāuztīc speciālistam. Darot pašam, ir risks, ka krāsns nesildīs un dūmi plūdis istabā.

KUR MEKLĒT LABU MŪRNIKU?

Kā atzīst E.Bite, Kuldīgas pusē ar īstiem meistariem vai labiem zeļļiem esot problēma. Viņš varot ieteikt tikai dažus, par kuru darbu ir pārliecināts, ka problēmu pēcāk nebūs. E.Bite iesaka meklēt Latvijas Amatniecības kameras mājaslapā, jo tur uzskaitītajiem meistariem un zeļļiem ir sertifikāts, bet, ja kādam nav iespēju vajadzīgo sameklēt internetā, viņš ir gatavs padalīties ar sev zināmajiem. Nepazīstamu meistarū, kurš nevar prasmes pierādīt ar dokumentu, ņemt nedrīkst, jo krāsns, plīts vai kamīns vienlaikus var radīt gan prieku un omulību, gan bīstamību. Tāpat, ja meistars sameklēts, jāskatās, kāda maksa tiek prasīta par darbu, jo arī tā parāda, kāda būs uzmūrētās sildierīces kvalitāte. Jo zemāka cena, jo sliktāks rezultāts. Šī nu esot tā reize, kad taisnība teicēnam *Skopais maksā divreiz*.

Elementāra piesardzība un atbildīga rīcība – tik vienkārši ir sevi pasargāt no ugunsnelaimes, kas var izcelties, nepareizi izmantojot malkas krāsni, plīti vai elektriskos sildītājus. VUGD atgādina, kā par mājokli jābūt drošam.

Labāk reizi gadā skursteni iztīrīt un krāsni apskatīt nekā attapties pie krāsmatām.

SKURSTENI JĀTĪRA KATRU RUDENI

Kā vēsta statistika, ugunsdzēsēji ik gadu dodas uz vairāk nekā 500 izsaukumiem, kur dūmvados deg sodrēji. Sadegot jebkuram cietajam kurināmajam, uz skursteņa iekšējās virsmas veidojas kvēpu, sodrēju un darvas nosēdumi. Ja tos laikus nenofīra, tad labākajā gadījumā skursteņa aizaugums krāsns vai plīts darbību padara mazāk efektīvu – tā sliktāk kuras, sliktākajā gadījumā tas var beigties ar to, ka nosēdumi sadeg.

Tie, kuri sodrēju degšanu skurstenī piedzīvojuši, to atceras ar šausmām un neko tamlīdzīgu piedzīvot vairs nevēlas. Kādas tam var būt sekas? Plaisas visa mūrētā dūmeņa biežumā, ārējo apvalku ieskaitot. Tas savukārt var novest pie tā, ka karstās dūmgāzes vai pat liesmas pa spraugām var piekļūt griestiem vai jumtam skursteņa tuvumā, un tas savukārt var beigties ar ugunsgrēku.

Ja privātmāju īpašnieki prot skursteni tīrīt pareizi, viņi to var darīt arī paši; ja ne, palīgos jāsauc skursteņslauķis, kurš gan profesionāli iztīrīs dūmvadu, gan ļaus pieķerties pie pogas. Sodrējus vajadzētu notīrīt pirms apkures sezonas līdz 1. novembrim.

NEDEDZINI VISU, KAS PA ROKAI!

Viena no lielākajām kļūdām, ko cilvēki pieļauj un kamdēļ dūmvados ātri veidojas sodrēju kārtas: krāsni tiek dedzināts viss, kas pa rokai un ir lieks. Kā savulaik *Kurzemniekam* atzina skursteņslauķis Elijs Bite, viņam nācies redzēt, ka cilvēki kurina krāsni pat ar vecām drēbēm, nerunājot par lakotu un krāsotu mēbeļu pārpalikumiem. Nededziniet to krāsni! Tas nodara ļaunumu ij apkures iekārtai, ij dabai, ij pašam cilvēkam, jo ar dūmiem gaisā nonāk arī tādas ķīmiskas vielas, kuru daļiņas pēcāk nosēžas uz zemes tuvākajā apkaimē.

ARĪ MŪSDIENU APKURE JĀKOPJ

Cietā kurināmā ilgdedzes ierīces, centrālapkures krāsni un to dūmvadi jātīra vēl vienu reizi pašas sezonas laikā (no 1. novembra līdz 1. martam), kā arī ik pēc pieciem gadiem vajadzīgs apkures tehniskā stāvokļa novērtējums, un to drīkst sniegt speciālists. Savukārt, ja mājās siltumu gādā gāzes katls, tam

profilaktiska apskate un apkope vajadzīga reizi gadā, ja vien ražotājs nav noteicis citādi. Ja ierīce ilgāk par sešiem mēnešiem bijusi atslēgta, vajadzīga ārpuskārtas dūmgāzu novadīšanas un ventilācijas kanālu pārbaude.

JĀUZMANA ARĪ MALKAS PLĪTIS

Kā atgādina VUGD, ja mājās tiek izmantota malkas plīts, kas nereti ir gan siltuma avots, gan ēdiena pagatavošanas vieta, arī tās derīguma termiņš nav bezgalīgs. Var izdegt cepeškrāsns metāla apšuvums un plīts virsmā parādīties spraugas. Ja tā notiek, ir risks, ka pa tām telpā ieplūst dūmi vai tvana gāze. Lai plīts atkal būtu droša, tā ik pa brīdim jāatjauno, rūpīgi aizmērējot plaisas, nomainot, nevis salāpot izdegušo cepeškrāsni, nostiprinot durvīņas.

AR ELEKTRĪBU NEJOKO

Nav noslēpums, ka, gaidot apkures sezonu, daudzi mājokļus apsilda ar elektriskajiem sildītājiem. Par laimi, ir pagājuši tie laiki, kad teju katrā mājā bija *saulīte* – elektriskais sildītājs ar spirāli vidū, kas bija ārkārtīgi ugunsnedrošs. Bet arī mūsdienas sildītāji jāpārbauda. Tāpat jāatminas: ja ēka ir veca un tai nav mainīta elektroinstalācija, vadi var nebūt piemēroti mūsdienas elektroierīcēm – tie var pārkarst un izraisīt ugunsgrēku.

DŪMU DETEKTORI GLĀBJ DZĪVĪBU

Šogad stājās spēkā nozīmīgas Ugunsdrošības noteikumu prasības – visos mājokļos (gan privātmājās, gan dzīvokļos) jābūt autonomiem ugunsgrēka detektoriem, kas reaģē uz dūmiem, bet privātmājās vēl vajag ugunsdzēsības aparātu. Diemžēl VUGD statistika par mājokļu ugunsgrēkiem, kuros cilvēki cietuši vai gājuši bojā, liecina, ka dūmu detektoru lielākoties nav bijis. Tomēr ir vairāki gadījumi, kad tieši detektora signāls palīdzējis ugunsnelaimi pamānīt laikus un visiem iemītniekiem no piedūmotās vides izglābties.

VUGD atgādina, ka ikviens ir līdzatbildīgs par savu drošību un to, lai ugunsdrošības prasības tiktu ievērotas, tādēļ aicina rūpes par savu un citu cilvēku dzīvību neatlikt un jau šodien ierīkot mājokli dūmu detektoru.

PASAULĒ

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Kas tā par vietu?

198. kārtā

Nacionālais parks izveidots 1946. gadā. Tas ir nožogots no trim pusēm, savukārt atvērtā dienvidu robeža ļauj migrējošajiem savvaļas dzīvniekiem pārvietoties starp parku un blakus līdzenumiem. Sausajā sezonā zālēdāji pulcējas parkā. Šo vietu negatīvi ietekmē pieaugošais cilvēku un mājlopu skaits, mainās zemes izmantojums, un notiek savvaļas dzīvnieku malumedniecība. Kaut gan tuvu ir pilsēta, parks lepojas ar daudzveidīgu savvaļas dzīvnieku populāciju un ir viena no šīs valsts degunradžu svētnīcām. Parka platība ir 117,21 km², un tas ir mazs, salīdzinot ar lielāko daļu no šī kontinenta nacionālajiem parkiem. Klimats tajā ir sauss, tomēr biotopu un sugu klāsts ir bagāts.

Atbildi gaidām līdz **15. oktobra 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

197. kārtas atbilde: Menas sala, Apvienotās Karalistes kroņa īpašums.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Inese Midrijāne, Vīneta Kondraņicka, Rasma Stepe, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans.

Konkursu atbalsta veikals *Cīkāde*.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

41. jautājums

Kur atrodas šī kapsēta Kuldīgā?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **15. oktobra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

40. jautājuma atbilde: Kuldīgas rajona kolhozu un sovhozu priekšsēdētāju un direktoru vokālais ansamblis.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ojārs Silkans, Ingars Neimanis.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Atbilde: viesulis.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Indra Grandava, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ojārs Silkans.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Konkursu atbalsta

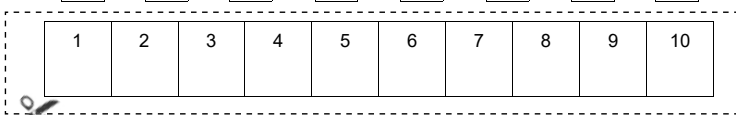
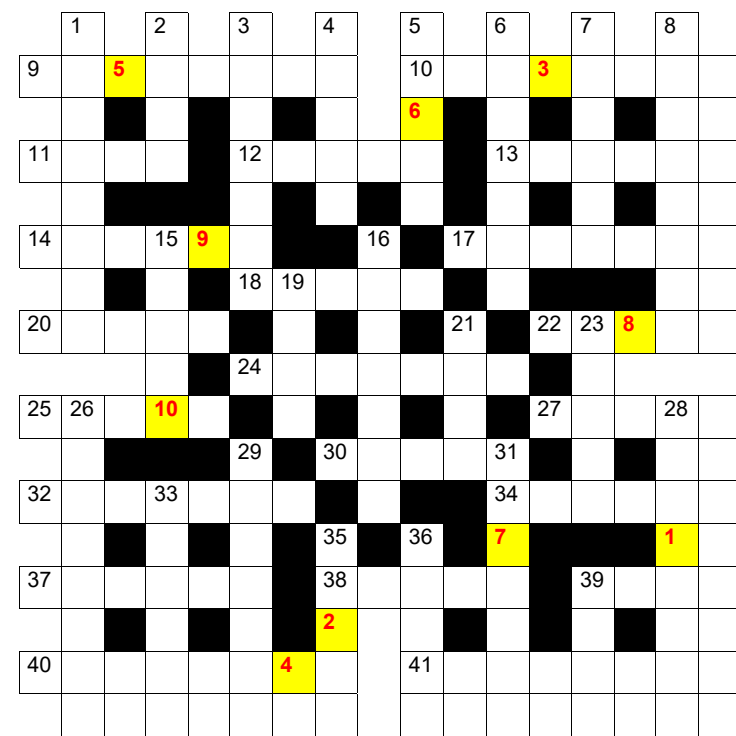

Atbilde: mājas Smilšu ielā samainītas vietām.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ojārs Silkans.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Anda Straume**.

Risinājumu gaidām līdz **15. oktobrim**.

Horizontāli. 9.Valsts Eiropā. 10.Realitāte. 11.Redzes orgāni. 12.Tādi, kas nav smalki. 13.Sieviete, kam vadošā ir ķermeņa kreisā puse 14.Sens, senlaiku. 17.Liels skrējējputns. 18.Dabiska ūdenskrātuve. 20.Kuģu pietātnes. 22.Sporta disciplīna – skriešana, braukšana vai jāšana apvidū, kurā ir dabiski šķēršļi. 24.Dalot, virzot līdzināt plānākā slānī. 25.Saldskābs bezalkoholisks dzēriens. 27.Kalve. 30.Grēksūdze. 32.Raiņa luga ... un *Ārija*. 34.Augļu koki. 37.Izstarot sārtu gaismu. 38.Vadīt jahtu. 39.Vārds, ko lieto, lai izteiktu kategorisku prasību, pavēli aiziet, attālināties no kā. 40.Augstākā balss vairākbalss skaņdarbā. 41.Ziemeļu vējš.

Vertikāli. 1.Simtā daļa. 2.Tumši laukumi, plankumi. 3.Skuju koks. 4.Apgaismošanas ierīce. 5.Neliela saldūdens zivs. 6.Apraksts par kādu pagātnes notikumu. 7.Posmkāju galvas tausteklis. 8.Vairākšķautņu stabs. 15.Liels, sevišķs. 16.Latviešu dzejnieks (1949–2020). 19.Ozola auglis. 21.Virzīt pavedienu cauri spraugai. 23.Apdzīvota vieta Brocēnu novadā. 26.Cilvēks, kas dara vīnu. 28.Dzelksnis. 29.Pilsēta Ventspils novadā. 31.Norisēt pirmajā posmā. 33.Uzvirzīt virsū. 35.Svēts putns. 36.Neliels skaņdarba posms. 39.A.Sakses romāns ... *kalnu*.

Pareizā atbilde: DEMOIERAKSTS – demonstrācijas ieraksts, jaunas dziesmas vai grupas (dziedātāja) skaņu ieraksts, kas nosūtīts dīdžejiem, skaņu ierakstu kompānijām utt., lai demonstrētu dziesmas vai dziedātāja labās īpašības, iepazīstinātu, radītu interesi.

Atbildes

Horizontāli 1.Pretors. 5.Idumeja. 9.Odense. 11.Ķegums. 12.Bagaudi. 13.Antrē. 17.Tacis. 19.Bronksa. 20.Dabogs. 21.Angola. 24.Bluzons. 26.Alass. 27.Aesti. 31.Ukulele. 33.Enzīms. 34.Redāns. 35.Barakoa. 36.Genesis.

Vertikāli 2.Radiāns. 3.Tana. 4.Rieba. 6.Dīķis. 7.Mags. 8.Jumīķis. 10.Balons. 14.Rafaēls. 15.Arugula. 16.Ksenons. 18.Anklēte. 22.Dzīsla. 23.Alsunga. 25.Atlanti. 28.Kusko. 29.Berne. 30.Ķīpa. 32.Odze.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Gunta Grundmane, Bruno Mekšs, Velta Višņevska, Gunta Vāciete, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans.

Atmiņējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcents*.

KONKURSS KOPĀ AR DOBELES DZIRNAVNIĒKU

Putras diena

Als Dobeles dzirnavnieks aicina pārbaudīt zināšanas par putru un trīs veiksmīnīkiem piešķirs gardu un veselīgu produktu grozu, popularizējot Starptautisko Putras dienu 10. oktobrī.

1. No kā top milti, kuros ir beta glikāni, kas palīdz samazināt holesterīna līmeni?

- a) No kviešiem
- b) No auzām
- c) No griķiem

2. Kādā krāsā ir Dobeles dzirnavnieka rīsu pārslu iepakojums?

- a) Dzeltenā
- b) Rozā
- c) Zilā

3. Kuru pārslu putras pagatavošanai pietiek ar trīs minūtēm?

- a) Pilngraudu kviešu
- b) Miežu pilngraudu
- c) Pilngraudu ekoauzu
- d) Visu iepriekš minēto
- e) Nevienu minēto pārslu

4. Kurā gadā Dobeles dzirnavnieks atklājis jaunu graudaugu pārslu un musli ražotni?

- a) 2005. gadā
- b) 2016. gadā
- c) 2018. gadā

Atbildes līdz **15. oktobra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju un pretinsektu sietu piedāvājums. Veic mērīšanu un montāžu. Mucenieku ielā 25, tālr. 28448638, Gravas ielā 1, tālr. 28378818.

Pilngraudu **AUZU** pārslas – 0,60 EUR/kg. Tālr. 20360074. Foto 307.lv/5479.

Lielos brāķētos un lopbarības **KARTUPEĻUS**. Cena – 0,07 un 0,06 EUR/kg. Tālr. 26727876.

KARTUPEĻUS pārtikai un lopbarībai. Tālr. 28807400.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kuri-nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena – 130 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku, nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; sausu, skaldītu malku; sausu, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 27195825.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 22377474.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Pārdod apses **MALKU**. Kravā 8 m³. Tālr. 26539164.

Skaldītu **MALKU**, 2–5 m³. Tālr. 29974786.

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

Viss par
reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

MEŽUS, cirsmas. Tālr. 25463005.

SIA **Oakland LV** iepērk ozola **ZĀGBALĶUS**. Cenas pēc vienošanās. Tūlītēja samaksa pēc kvalitātes novērtēšanas un baļķu uzmērīšanas. Tālr. 29289166.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

ĀBOLUS sulai, **GAIENES**. Kuldīgā, Planīcas ielā 7a (bijušajā meliorācijas teritorijā), tālr. 25200298; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 25321178; Aizputē, Sakas ielā 9, tālr. 25366612; transports pie klienta, tālr. 26284210. Dodam maisus ābolu lasīšanai.

ĀBOLUS. Braucam arī pakaļ. Tālr. 22023854.

Pērk **ĀBOLUS** sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.

ĀBOLUS, braucu pakaļ. Tālr. 28165191.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakaļ. Tālr. 29886349.

OKTOBRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 15. oktobra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Ko sev apaļajā jubilejā uzdāvinājusi Gunta Edele?

Atbilde. Iepriekš Kuldīgas pasta nodaļas darbalais bija no 11.00 līdz 15.00, bet pēc cilvēku neapmierinātības tas tomēr tika pagarināts no 8.00 līdz 18.00.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Santa Brasla, Velta Višņevska, Daina Gerente, Rasma Stepe, Gunta Folkmane.

Konkursu atbalsta
veikals Pindzele.

Nākamgad Kurzemnieks turpinās iznākt divas reizes nedēļā.

Kurzemnieks 2021. gadam (eiro)

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	6,40	19,20	38,40	70,40
Privātpersonām, abonējot līdz 18. oktobrim				67,00
Juridiskām personām	8,55	25,65	51,30	102,60

Kurzemnieks ar Laimīgo Programmu 2021. gadam (tikai privātpersonām, eiro)

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	7,25	21,75	43,50	79,75
Privātpersonām, abonējot līdz 18. oktobrim				76,00

Privātpersonām gada abonements jebkuram variantam maksā tikpat, cik tad, ja abonē atsevišķi 11 mēnešiem.

Visiem abonentiem dāvanā būs *Kurzemnieka* kalendārs.

DAŽĀDI

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Ēku siltināšana ar **EKOVAŅI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

BRUĢĒ; ierīko **ŽOGUS;** remontdarbi. Tālr. 26953266.

EKSKAVATORA (ķēdes) pakalpojumi (5,5 t). Tālr. 26046209.

SPIEŽ SULU. Tālr. 29653166.

VAJADZĪGI

SIA **Rajaks** (46102003750), Kuldīgā, Planīcas ielā 75, – **STRĀDNIEKI** kokzāģētavā. Samaksa par darbu – no 650 eiro. CV sūtīt e-pastā: majak@inbox.lv vai zvanīt pa tālr. 29143242.

PIEMINOT

MAIJA ĀBOLIŅA (22.10.1937. – 08.10.2020.)

Maija Āboliņa – skolotāja, māte un vecmāmiņa, daudziem tuvs un mīļš cilvēks – 8. oktobrī aizgāja gājputniem līdzī – neatsaucama, taču atstādama aiz sevis bagātu mūžu. Vieniem viņa bija neaizmirstama latviešu valodas un literatūras skolotāja, citiem – īpaša klases audzinātāja, kuru ar pateicību atceras un atcerēsies Kuldīgas astoņgadīgās skolas, vēlāk Kuldīgas 3. vidusskolas un Kuldīgas Centra vidusskolas skolēni daudzās paaudzēs. Citiem – iedzīvotājam un laipnam kolēģim, vēl kādam – kaimiņiene un uzticams draugs. Maijas Āboliņas mūža ir bijis gana prieka, laimes, mīlestības un gandarījuma mirkļi, gana daudz arī grūtību un sāpju. Un padarīts ir daudz – izaudzināti pašas bērni un mazbērni, zināšanas sniegtas neskaitāmiem skolēniem. Taisnīga, stingra, prasīga, iedzīvotāja, erudīta, ar labu humora izjūtu un cilvēcīga – tādu Maiju Āboliņu atcerēsies viņas audzēkņi un kolēģi.

Tu paliksi mūsu atmiņās ar savu optimismu un dzīvesprieku. Nu Tu raugies no mākoņu maliņas. Lai augšā silti Tavai dvēselei!

Izsakām patiesu līdzjūtību Maijas Āboliņas tuviniekiem.

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs

LĪDZJŪTĪBAS

..skumjas

Starp rudens dzeltenām lapām

Uz pēdējām asterēm krīt.

Skumjš ir atvadu lietus

Pat tad, kad saule spīd.

/H.Skuja./

Izsakām līdzjūtību skolotājas MAIJAS ĀBOLIŅAS tuviniekiem. Esam kopā ar jums. Skolotāja vienmēr paliks mūsu sirdīs.

1988.–1989. gada 8.b klases
audzēkņi

Pār tevi smilšu klusums klāts,

Vien paliek atmiņas un tava mūža stāsts.

/J.Rūsiņš./

Izsakām dziļu līdzjūtību MAIJAS ĀBOLIŅAS tuviniekiem.

Mūža draudzenes Ināra, Inta, Anele

Pierimst soļi, klusē doma,

Neskan mīļās mātes balss.

Tikai klusa sāpe sirdī

Ilgi vēl pēc viņas sauks.

/E.Zālīte./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Andrim Āboliņam, no mātes atvadoties.

Mājas Upeskalni iedzīvotāji

Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,

Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.

/Ā.Elksne./

Skumju brīdī esam kopā ar Dainu, brāli mūžībā pavadot.

Biruta, Ilga

Noriet saule vakarā,

Sidrabīņu sijādama;

Aiziet dusēt māmuliņa

Baltā smilšu kalniņā.

/T.dz./

Izsakām dziļu līdzjūtību un atbalstu Guntai Mušai ar ģimeni, mamiņu mūžībā pavadot.

Ilga, Ligita, Jānis

Mājas iedzīvotāji izsaka līdzjūtību Renāram Jurševskim, tēvu zaudējot.

Jebšu man arī pamirtu miesa un sirds, taču Tu, Dievs, esi mans patvērums un mana daļa mūžīgi!

/Ps. 73:26/

Izsakām sirsnīgu līdzjūtību tuviniekiem un visiem sērojošajiem, no MAIJAS LAKUČAS atvadoties.

Rendas draudze

Ar skumjām paziņojam, ka mūžībā aizgājusi

MAIJA ĀBOLIŅA.

Izvadīšana trešdien, 14. oktobrī, 15.00 no Aizputes ielas kapličas uz Kalna kapiem.

Tuvinieki

Latvijas Meža programmas
seminārs Skrundā

Piektdien, 16.oktobrī, no 12.00 līdz 16.30
Skrundas kultūras namā notiks seminārs

Dabas aizsardzība un medības; Meža dzīvnieku populācijas un to kontrole; Lūšu un vilku pētījuma rezultāti; Ieroču aprītes likums.

Seminārs ir bez maksas.

Informācija un pieteikšanās Skrundas novada domē, tālr. 63331555 vai e-pastā: birojs@lmsp.lv.

JOKI

Viesmīlis priecīgs steidzas pie restorāna apmeklētāja:

– Jums izrādījās taisnība! Tikko biju virtuvē, un tur man teica, ka patiešām esam jums iedevuši samazgas, nevis zupu!

.....

Manā dzīvē nauda nav galvenais, jo galvenā nevar būt lieta, kuras nav.

.....

– Oficiant, kāpēc vāzē ir mākslīgie ziedi? Augstākās klases restorānā uz galda varētu būt arī dabīgie!

– Jums taisnība, bet kopš tā laika, kad mūsu restorāns kļuva par veģetāriešu restorānu, apmeklētāji domā, ka dabīgās puķes ir uzkodas.

SEN

Ražošanas pirmajās rindās

Tekstilfabrikā *Kuldīgas tūks* komjaunatnes organizācija savās rindās apvieno lielu daļu fabrikā strādājošās jaunatnes. Savās sociālistiskās sacensības saistībās par godu VĻKJS 40. gadadienai b. Fokina vadītā komjauniešu-jauniešu vērpuju brigāde apņēmas ik dienas maiņas uzdevumus izpildīt par 124 procentiem. Spraigas sacensības rezultātā šīs saistības ir ne tikai izpildītas, bet pat krietni pārsniegtas. Komjaunietes Zinaida Muhanova un Ausma Poļevska jau tagad strādā uz 1959. gada rēķina. Par vairāk nekā 125 procentiem maiņā uzdevumu veic Natālija Sapegina, Raita Ivaņņikova, Ilga Siliņa, Ludmila Kijlačenkova, Proskovja

Volodčenkova un daudzi citi. Mūsu komjaunieši ne tikai čakli strādā, bet arī rūpējas par tīrību un kārtību fabrikā. Tā neseno noorganizēja reidu, lai pārbaudītu kārtību cehos. Par atklātiem trūkumiem un nekārtībām viņi izdeva speciālu *zibens* numuru, kur karikatūrās asi šausīti šo nekārtību cēlāji.

VĻKJS 40. gadadienas priekšvakarā komjaunieši sagatavoja speciālu sienas avīzes numuru. Partijas organizācijas vārdā novēlu mūsu komjauniešiem arī turpmāk strādāt tikpat čakli un joprojām būt par jauno strādnieku priekšpulku.

N. Kļaviņa, partijas organizācijas sekretāre tekstilfabrikā *Kuldīgas tūks*

Attēls: komjauniete Zinaida Muhanova.

Padomju Kuldīga, 1958. g. 29. oktobris

Dzēms ar Ventspils Bigbendu Nr.2
Susanna Aleksandra – vokāls
Susanna Aleksandra, Igaunija, Somija
Gerhards Ornigs – trompete
Gerhard Ormig, Austrija
22.10.
 19:00 | Lielā zāle
 www.konzertzalelatvija.lv | /Latvijahall | /Latvijahall
 KONCERTZĀLE LATVIJA
 Biletēs: BILEŠU PARADIZE
 Ar Drauga karti atlaide – 10%!

KURZEMES RADIO
ir tur, kur esi Tu!
 Kārlis Neimanis
 Dace Blathena
 Andris Grīnvalds
 Ieva Dzene
 Māris Dadzis

Grāmata, kas atmasko padomju militārismu

Iļģona Upmaļa grāmata *Latvija – PSRS impērijas militarizētā kolonija*.

Dziedot kopai *Vilkači*, 9. oktobrī atvērta Iļģona Upmaļa grāmata *Latvija – PSRS impērijas militarizētā kolonija*, kas izdota ar Eiropas Parlamenta (EP) deputātes Ineses Vaideres atbalstu.

Šis darbs atmasko militarizēto tautsaimniecību un ir smaga ap-sūdzība PSRS impērijai, kuras sastāvā ilgus gadus bija okupētā Latvija. Grāmatas atvēršanu pagodināja Latvijas Valsts prezidents Egils Levits.

Profesore I.Vaidere uzsvēra: savāktie fakti atspēko maldīgo viedokli, ka, atgūstot neatkarību, rūpniecība tika sagrauta. „Jā,

neatkarība iznīcināja Padomju Latvijas militarizēto rūpniecību, bet Latvijas rūpniecību sāka iznīcināt 40. un 50. gados, un tas tika turpināts līdz okupācijas beigām. Sekas ir jūtamas vēl šobrīd. Klausoties brīnišķīgo folkloras kopas *Vilkači* dziedājumam, man radās asociācijas, ka šī ir spēka grāmata. Manas paaudzes un jaunāki cilvēki atceras tās bailes un šausmas, kādās dzīvojam,” atzina I.Vaidere. „Šī grāmata ir tik nozīmīga arī tāpēc, ka autoram laimējies ieskatīties Maskavas arhīvos, kamēr tie nebija aizslepenoti. Pašlaik Krievija vēsturi falsificē, sniedzot dezinformāciju. Tā ir smaga ap-sūdzība

Krievijas Federācijai, kas vēlas izmantot tikai tiesības, ko tā pārņēma no PSRS, bet nevēlas uzņemties atbildību,” sacīja I. Vaidere.

Valsts prezidents E.Levits īpašu uzmanību veltīja grāmatas nosaukumam un jēdzienam *koloniāls*. Rietumu zinātnē pēdējos divdesmit, trīsdesmit gados postkoloniālisma studijas ir viens virziens vai pieeja vēstures izpētei. Turklāt „Eiropas Parlaments ir tā starptautiskā institūcija, kas pirmo un gandrīz vienīgo reizi ārpus Latvijas minēja Baltijas valstu okupāciju koloniālisma aspektā – 1983. gada Eiropas Parlamenta rezolūcijā par situāciju Baltijas valstīs tajā brīdī,

kad koloniālisms šajās teritorijās vēl bija aktuāls,” teica E. Levits.

Prezidents mudināja izdevumu izlasīt no pirmās līdz pēdējai lapusei, lai iegūtu priekšstatu par militāri rūpniecisko kompleksu un padomju okupācijas spēkiem Latvijā, kā arī atzinīgi novērtēja šī pētījuma augstos zinātniskos standartus un to, ka tas lasāms ļoti labā valodā, ir ilustrēts, ar norādēm uz dokumentiem.

I.Vaidere grāmatu dāvinās visām skolām, augstskolām un bibliotēkām. Tā tapusi ar EP lielākās politiskās frakcijas – Eiropas Tautas partijas – atbalstu.

Jana Sūrums